

«جلسه ۴۱۲»
(روز ۱ شنبه ۸ خرداد ماه ۱۳۳۹)

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز ۱ شنبه ۸ خرداد ماه ۱۳۳۹

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - سؤال آقای ابتهاج راجع بساختن فرودگاه رشت و جواب آقای معاون وزارت راه
- ۳ - سؤال آقای خلعت‌بری راجع بافرایش عوارض شهرداری شهر بابل و جواب آقای معاون وزارت کشور
- ۴ - سؤال آقای خلعت‌بری راجع به برنامه مبارزه با امراض گاوی و جواب آقای معاون وزارت کشاورزی
- ۵ - طرح و تصویب گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع به تشکیل سازمان نقشه برداری کشور
- ۶ - تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای بهبهانی
- ۷ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت دادگستری
- ۸ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع با اجازه دریافت چهارصد میلیون ریال از بانک ملی برای ساختمانهای نیمه تمام وزارت جنگ و ارسال به مجلس سنا
- ۹ - طرح و تصویب يك فوریت گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان
- ۱۰ - طرح گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع باصلاح قانون اخزام محصل بخارجه و تصویب آن
- ۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون فرهنگ راجع باعطای پایه دانشجویی به معلمین فعلی دانشکده معقول ومنقول تهران
- ۱۲ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون گمرکات راجع به تبدیل نام پلیس گمرک بسازمان نگهبانی وانتظامی گمرکات
- ۱۳ - طرح گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان و ارسال مجدد به کمیسیون
- ۱۴ - بیانات بعد از دستور - آقای دولت‌آبادی
- ۱۵ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

۱ غائبین با اجازه - آقایان : قوام - دادگر - دکتر امین - پناهی - سنندجی - بزرگ ابراهیمی - غضنفری - ذوالفقاری - خرازی - اریه - محمودی - آقایان - برومند - اورنگ - مهندس جعفرودی - تیمورثاش - اعظم زنگنه - قراکزلو - مهندس هدایت - دکتر عمید - رامبد - دکتر سید امامی - حشمتی - دکتر اصلان افشار - کورس - کدپور - صادق بوشهری - بوربور - دولتشاهی .

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر طاهری - قرشی - مهندس فیروز .

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری هست؟ آقای صدرزاده صدرزاده - اصلاحات عبارتی هست که اصلاح کرده

مبن مذاکرات مشروح چهارصد و دوازدهمین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

و به تمدن‌ویسی میدهم .

رئیس - بسیار خوب دیگر نظری نیست؟ آقای امیدسالار

امیدسالار - اصلاحاتی در بیانات بنده هست که میدهم

به تمدن‌ویسی .

رئیس - بدهید . دیگر نظری نیست؟ (اظهاری نشد).

صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد .

۲ - سؤال آقای ابتهاج راجع بساختن فرودگاه

رشت و جواب آقای معاون وزارت راه

رئیس - سؤالات مطرح است - آقای ابتهاج .

ابتهاج - درست بخاطر ندارم ولی گمان میکنم در حدود

بیست و پنج سال قبل شاید هم متجاوز . يك هواپیمائی در

ایران از طرف آلمانها بنام یونکرس دایر شد که در بعضی

خطوط ایران هواپیمائی میکرد و از جمله بین تهران و بندر

پهلوی (دکتر دیبته - تبریز هم داشت) و تبریز هم بود .

اداره تمدن‌ویسی و تحریر صورت مجلس

در واقع میبود گفت که از ۲۵ سال قبل فرودگاهی در پهلوی بود و هواپیماها مسافر میبردند از دوازده سال قبل که شرکت هواپیمائی ایران دایر شد علاوه بر بندر پهلوی در رشت هم خط هوائی دایر شده و مسافر حمل میکردند و مردم اقلاً در فصل تابستان که زمینهای فرودگاه خشک و قابل فرود آمدن بود استفاده میکردند خوشبختانه یا متأسفانه نمیدانم چه عرض بکنم سه سال و خردهای قبل از طرف سازمان برنامه يك دعوتی شد از نمایندگان کیلان و سناتورها و بما اظهار شد که چون اعتبار برای ساختن فرودگاه در کیلان برای يك فرودگاه بیشتر نیست باین جهت آقایان بین خودشان توافق بکنید که یا در رشت یا در بندر پهلوی يك فرودگاه ساخته شود بنده برای رفاه حال کیلانی ها بنا وجود اینکه نماینده بندر پهلوی بودم صرفنظر کردم از بندر پهلوی و موافقت کردیم که فرودگاه را در رشت بسازند که تمام کیلانیها استفاده کنند بما وعده دادند که در ظرف يك مدت کوتاهی که از یکسال تجاوز نخواهد کرد این فرودگاه ساخته خواهد شد و مثل اینکه چند ماه بعد اعلان مناقصه ای دادند و مقطعه کاری پیدا شد و شروع کردند بساختن فرودگاه، امروز سه سال از آن جلسه میگذرد و ذو سال است که مقطعه کار مشغول ساختمان این فرودگاه است و بنده یکبار دیگر هم مزاحم وزارت راه شدم از قراری که بنده تحقیق کردم هزینه ساختمان این فرودگاه بالغ بر سه میلیون تومان میشود ولی متأسفانه اعتباری که برای اینکار منظور شده بود بیش از پنج میلیون ریال یا ۵۰۰ هزار تومان نبود که بهیچ وجه برای ساختن فرودگاه تکافو نمیکرد و بعد شنیدم اعتبار را برده اند بالا حالا نمیدانم چه مبلغ هست ولی میدانم که در آنجا عملیات بکنند پیش میرود و نتیجه این شده که همان تابستان هم که مردم میتوانستند بوسیله هواپیما به کیلان مسافرت بکنند بکلی از بین رفته و بنام اینکه در رشت فرودگاه ساخته میشود الان هیچ هواپیمائی قادر نیست در آنجا فرود بیاید و با نهایت تأسف در همان موقع بنده اعتراض کردم و به امتیاز انحصاری که داده شده بشرکت هواپیمائی بنده هر قدر فریاد کردم که این کار غلط است در هر امتیازی يك فرجه و يك مهلتی باید بآن دارنده امتیاز داده بشود که اگر در فاصله آن مدت در فلان خط یا معدنی کسبه امتیازش را گرفته عملیاتی را شروع نکردند در آن قسمت لامحال امتیاز باطل است، الان بنده نمیدانم ولی یکسال قبل

باشگاه هواپیمائی ایران مجهز برای اینکار بود و هواپیماهای حسابی و کوچکی داشت و میتوانست با آنجا مسافر حمل کند ولی بواسطه انحصاری بودن این حق برای شرکت هواپیمائی مجاز بحمل مسافر نبود و الان نمیشود ایراد گرفت که چرا هواپیمائی دایر نمیکند عذر آنها اینست که فرودگاه نداریم بنده از جناب آقای مهندس مشایخی معاون محترم وزارت راه که الان تشریف میآورد جواب میدهند توقع ندارم از اینکه بگویند قراردادی بستیم و الان زه کشی شده است و يك جواب معمولی به بنده مرحمت بفرمایند انتظار دارم يك جواب مطمئنی بدهند که به بینیم سال دیگر دو سال سه سال دیگر این فرودگاه قابل استفاده خواهد شد و بچه نحو میشود این خط را دایر کرد یعنی شرکت هواپیمائی را میشود و ادار کرد با داشتن این حق انحصاری در این خط مبادرت بحمل مسافر بکنند و ضمناً بنده تذکر میدهم از اینکه دو سه بار راجع به پل غازیان سؤال کرده بودم وعدههایی که به بنده جناب ایشان مرحمت میفرمودند که دو سه ماه دیگر این کار تمام خواهد شد در صورتیکه هر وقت میرفتم به بندر پهلوی و با مقطعه کار صحبت میکردم میگفت تا شش ماه دیگر انانیه مسا وارد میشود اینست که تمنی میکنم جوابی که میدهید فرمالیته نباشد.

رئیس - آقای مهندس مشایخی

معاون وزارت راه (مهندس مشایخی) - بنده از نماینده محترم تشکر میکنم که توجهی بمسئله فرودگاه رشت فرمودند و دو تا سؤال مطرح فرمودند در جواب سؤال اولی بنده عرض میکنم که بودجه را فراهم کردیم و در آخر امسال فرودگاه حاضر خواهد شد قرارداد اینکار در بهمن ۳۷ منعقد شده و در آخر ۳۸ هم موعد تحویل فرودگاه بوده است منتهی چون زمینها باثلاقی است امسال و بارندگی زیادتر از سالهای قبل بوده برای زه کشی آنجا دچار اشکالاتی شدند و مطابق نقشه ای که ملاحظه میفرمائید (نقشه ای را ارائه دادند) این عملیات زه کشی از خود ساختمان فرودگاه زیادتر نمیشود زیر سازش تمام شده جمع کل عمل ۱۱۷۰ متر است که ۷۰۰ متر تمام شده منتهی همانطوریکه عرض کردم بارندگیهای زیاد که آمد عمل را کند کرد ولی هیچ نوع مسامحه ای نشده و در آخر تابستان امسال آن ۴۰۰ متر دیگر تمام خواهد شد و فرودگاه برای حمل مسافر آماده میشود، راجع به پل غازیان هم بنده

هیچوقت وعده بیخودی ندادم در همان موقع که عرض کردم در موقع خودش تمام خواهد شد و الان پل غازیان بکلی تمام شده و این عمل مشکل و بسیار دقیق بدون اینکه خساراتی وارد شود یا اینکه عبور و مرور را لشک بکنند در کمال خوبی تمام شده.

رئیس - آقای ابتهاج

ابتهاج - بنده از این وعده صریحی که آقای مهندس مشایخی دادند کمال تشکر را دارم امیدوارم گرچه آن موقع اینجانیستم که اگر دو مرتبه احتیاج پیدا شد و تخلفی شد سؤال بکنم ولی یقین دارم دنبال این کار را بعد از دو سئوالی که بنده کردم خواهند گرفت و من خواستم توجه وزارت راه را بیک نکته جلب بکنم و آن عوائد سرشاری است که از کیلان بصندوق دولت وارد میشود از طریق مالیات و اگر شما این عوارض بنزینی که در روز اول برای اسفالت و ساختن جاده ها گرفتید اگر سهم کیلان را استخراج کنید ملاحظه خواهید کرد که مبلغ مهمی از کیلان گرفته شده ولی متأسفانه به کیلان توجهی نشده و حداکثر ما ۴۲ کیلومتر جاده اسفالته داریم و بقیه تمام بهمان وضع سابق باقی است امیدوارم با همان نیتی که دارید نسبت بکیلان توجه مخصوص بکنید.

۳ - سؤال آقای خلعت بری راجع بافزایش عوارض شهرداری شهر بابل و جواب آقای معاون وزارت کشور

رئیس - آقای خلعت بری

ارسال خلعت بری - سؤال بنده راجع بعوارض شهرداری بابل است عده ای به بنده نامه ای نوشته اند و تذکر داده اند که عده ای از کسبه که تاکنون عوارض نمیبپرداخته اند ولی بکمترتبه همه اینها پنجاه و شصت فقره از صنوف عوارض باید بدهند نوشته اند با اینکه اعلیحضرت همایونی دستور داده اند که از قند و شکر عوارض گرفته نشود مع الوصف عوارض قند و شکر را که تئیی یکصد ریال میدادیم حالا تئیی یکهزار ریال کردند یعنی ده برابر عوارض قند و شکر را در يك شهر اضافه کردند نوشته اند که از لوازم انومبیل و تراکتور که تئیی ۱۰۰ ریال بوده حالا هر تئیی ۷۵۰ ریال شده تقریباً ۷/۵ برابر عوارض مقرر و آهن آلات هر تئیی ۵۰ ریال بوده حالا ۳۵۰ ریال شده یعنی هفت برابر سیمان عوارض نداشته حالا ۱۰۰ ریال شده پنج پشمنی ۵۰۰ ریال بوده شده ۱۰۰۰ ریال مردم میخواهند به بینند علت اینکه عوارض در يك شهری چرا بکمترتبه پنج برابر و ده برابر و بیست برابر اضافه شده علت چیست علت

اجزایش چیست و وزارت کشور چرا این افزایش را تصویب کرد آهم ده برابر مطالب دیگری دارم که بعد از توضیح بعرض میرسانم.

رئیس - آقای فرهودی

معاون وزارت کشور (فرهودی) - راجع بعوارض شهرداری بابل که نماینده محترم سؤال فرمودند سابقه اش اینست، از چندین پیش شهرداری بابل تقاضا کرد که من برای پیشرفت برنامه های عمرانی مخصوصاً اسفالت خیابانهای خاکی و تکمیل شبکه برق یعنی بردن برق به نقاطی که شبکه نداشته است و همچنین تأمین بودجه کارمندان و رفتگران که مطابق قانون اخیر پارامای حقوق با آنها افزوده شده اعتباری ندارم و دچار کسر بودجه هستم برای تأمین این کسر بودجه تقاضائی از طرف استاندار مازندران شد که آقای استاندار معروف حضور آقایان هست و مرد بی غرض و خادمی است (صحیح است) در جلسات متعدد با حضور معتمدین محل بابل نشستند و رسیدگی کردند در نتیجه بزمقداری از عوارض سابق افزودند و چند موضوع را عوارض تازه وضع کردند مطابق ماده ۴۲ قانون شهرداریها بوزارت کشور ارجاع شد اما آنطوریکه به نماینده محترم اطلاع داده اند اولاً موضوع اینکه چندین برابر شده درست نیست البته پورسانتائی اضافه شده ثانیاً اشیاء و کالاهائی هم که مورد این عوارض قرار گرفته از نوع احتیاجات عامه افراد نیست مثلاً عسل از تئیی ۲۵۰ ریال به تئیی ۳۵۰ ریال یا تخم پنبه از تئیی ۱۰۰ ریال به تئیی ۱۵۰ ریال یا بر مرغ و مرغابی از تئیی ۳۰۰ ریال به تئیی ۵۰۰ ریال ترقی یافته برای بعضی کالاهای دیگر هم که عوارض نداشته عوارض وضع کردند مانند روغن کنجد و چوب گردو و روده و موی خوک و به دانه، اما يك طبقاتی هستند که در حقیقت اصناف بازرگانی هستند که آنها تا بحال در دادن عوارض شهرداری شرکت نمیکردند عوارض متناسبی وضع شده که مثلاً صنف بازرگان ماهیانه ۳۰۰ ریال بزاز درجه يك ماهیانه ۲۰۰ ریال خرازی فروش درجه يك ماهیانه دو ریال قناد درجه ۱ ماهیانه ۲۰۰ ریال و همینطور از این نوع اشخاص، راجع به قند و شکر هم که فرمودید در این فهرست نیست تصور میکنم در این گزارشی که خدمتتان داده شده اشتباه شده است معذک این مسئله را تحقیق میکنم، اما رویهمرفته این عوارض له عنوان چند برابر داشته نه بکالاهای مورد احتیاج عمومی بسته شده و دلیل وضعش هم تأمین کسر بودجه شهرداری بابل آهم به

نفاذ و پافشاری خود شهرداری بابل و معتمدین محل و هم مطابق ماده ۴۲ قانون شهرداریها بوده است.

رئیس - آقای خلعتبری

ارسال خلعتبری - بنده به شخص آقای استاندار مازندران جناب آقای ذوالفقاری کمال اطمینان را دارم و حقیقه یکی از بهترین انتخابانی بوده است که دولت میتواند از لحاظ يك استاندار بکند بسیار مردشرفی است و تمام مردم هم از ایشان راضی اند ولی از لحاظ انتقاد هم بنده حق دارم عملی که ایشان تصویب فرموده با نداشتن انتقاد کنیم و ایشان را هم راهنمایی بکنیم در مورد عوارض فکر بنده این است که آن چیزی که تا کنون توجه نشده است موضوع مالیات و عوارض است زیرا هزینه زندگی را بالا میبرد و آنکسی که میپردازد بحساب مصرف کننده و صاحب کار میگذارد دلیلش را عرض میکنم الآن در کمیسیون کشاورزی يك قرارداد هست برای يك سدی که مقاطعه کار میخواست از مالیات مقاطعه کاری معاف باشد در کمیسیون کشاورزی باین فکر مخالفت شد و صحبت کردند با آنها؛ آنها گفتند که اگر اینرا کم بکنید و این معافیت از بین نرود من ناچارم آنرا روی اصل مبلغ مقاطعه بکشم این بهترین دلیل است وقتی يك کسی اضافه میپردازد این را میبرد به اصل مبلغ قرارداد اضافه میکنند و حالا هم جناب آقای فرهودی آن عوارضی که در شهر اضافه میشود آن عوارض تحمیل بمصرف کننده میشود و اگر تمامش تحمیل نشود يك مقدار زیادی میشود و جنابعالی و آقایان توجه میفرمائید که وضع شهرها و دهات ما با تهران تفاوت دارد تهران پول زیاد دارد خریدار زیاد هم دارد و حساب پول و خرید را ندارد هر چه عرضه بشود میخرد اما در شهرستانها خریدار کم است درآمد کم است کسر پول هست بنابراین آن کاسبی که شما در تهران حسابش را میفرمائید در خیابانهای کوچک تهران که خیلی هم پرت است از خیابان پهلوی تبریز وضعیتش بهتر است چون من پارمال رفتم آنجا دیدم در شهرستانها آن حسابی که ما درم کز میکنیم غلط است بنابراین وقتی شما عوارض را ده برابر میکنید چطور انتظار دارید که هزینه زندگی بالا نرود آنوقت از پنجاه رقم شصت رقم عوارض میگیرند شما میفرمائید از غسل؛ از غسل و همه چیز گرفته میشود شما میفرمائید آهن و وسایل آهنی از لوازم ضروری نیست؛ چطور نیست این هزینههای زیاد آهنی در تهران

قیمت های اسباب بدگی را بالا نمیرد؟ بنابراین مطابق دلیلی که خدمتتان تقدیم میکنم عوارض چند برابر شده مطابق آنچه که خودتان خواندید بعضی از عوارض پنجاه درصد شصت درصد اضافه شده چون کسی که بمن اوشته یکی از تجار آنجاست اسمش را عرض میکنم مرتضی ملک از ایشان تحقیق بکنید از مصرف کننده تحقیق بکنید مصرف کنندگان نمیتوانند استطاعت ندارند که عوارض را که چند برابر و بعضیها را ده برابر میکنید بپردازند از این شخص تحقیق بفرمائید البته ممکن است چند نفر معتمد محلی بنشینند عوارضی را در نظر بگیرند ولی شما دولت هستید تناسبی باید قائل بشوید بین قدرت پرداخت مردم و تأثیر عوارض در وضع زندگی مردم اگر میفرمائید که يك برابر و دو برابر و سه برابر کردن، در هزینه زندگی تأثیر ندارد بنده حرفم را پس میگیرم ولی اگر عرض بنده صحیح است خواهش میکنم که ترتیباً بدهید در هر شهری اگر خواستید عوارض را ۵ برابر و ده برابر کنید، قدرت مردم را هم نگاه کنید تا مردم همه بتوانند بپردازند اینست که با کمال ارادتی که جنابعالی و آقای ذوالفقاری دارم خواهش میکنم با مردم تماس بگیرید و ببینید که این عوارض زیاد هست یا نه در يك شهری مثل بابل درست است که عوارض چند و نفت را ده برابر بکنیم یا نه؛ لاقلاً تجدیدنظری بفرمائید و بعلاوه بطور کلی نظر بنده اینست که عوارض باید با تصویب مجلس شورای ملی باشد میفرمائید مطابق قانون شهرداری مجلس شورای ملی این حق را داده است بانجمن؛ اگر اختیار بانجمن داده انجمن از لحاظ قانون يك نوع جنبه قانونگذاری دارد يك هیئتی است منتخب مردم و اگر مردم بآن اختیار داده باشند آن نمیتواند دو قسمت قانونگذاری را بوزارت کشور بدهد در موضوع اختیارات دکتر مصدق این عمل را کرد و اختیارات را دادند درست دولتی دیدید که مجلس تصویب کرد که خلاف قانون است و آنرا لغو کردند حالا چون مجلس تصویب کرده البته قانون بقوت خودش باقی است و انجمن شهر میتواند وضع عوارض بکند ولی وزارت کشور در غیبت انجمن شهرداری عمل قانونگذاری نمیتواند انجام بدهد قانون گذاری و تقنین مختص مقام مقننه است و این کسه عرض کردم ضریح قانون است بنده باین عقیده همیشه باقی هستم.

رئیس - آقای فرهودی
معاون وزارت کشور - بنده عرض کردم که در گزارش آنچه تنظیم شده راجع به اضافه عوارض قند و شکر آنها

باین میزان چیزی نیست آن موقع هم عرض کردم و تکرار میکنم و تشکر میکنم که آقای نماینده محترم اسنادی دادند که تحقیق بکنیم در قسمت قند و شکر همینطور که فرمودند تجدیدنظر خواهد شد.

۴ - سؤال آقای خلعتبری راجع به برنامه مبارزه با امراض صمغی و جواب آقای معاون وزارت کشاورزی

رئیس - آقای خلعتبری سؤال دوم جنابعالی مطرح است ارسال خلعتبری - سؤال بنده از وزارت کشاورزی راجع به يك مسأله ای است که تماس با سلامت عمومی دارد سؤال این است « برای تهیه شیر و لبنیات سالم وزارت کشاورزی از نظر تهیه شیر و لبنیات و معالجه گاوهای مسلول و دامهای آلوده - با امراض چه برنامه ای دارد و چه مقدار اعتبار در اختیار دارد و چه اقدامی تا بحال شده است » علت اینست که این سؤال را کردم يك بشره ایست که از طرف سازمان برنامه فرستاده شده و يك نسخه هم برای بنده فرستاده اند اولاً از سازمان برنامه نمون هستم که این مسائل را چاپ میکنند و در اختیار مردم میگذارد ثانیاً بنده میخواهم راجع به بیماری سل گاو و حیوانات دیگر مطالبی ذکر کنم در این نشریه میگویند « بیماری دیگری که باید متذکر شد سل گاو و پر و سوز می باشد که طبق آمار موجود در حدود ۴ درصد از گاوها به این بیماری مبتلا هستند این بیماری در گاوها باعث سقط جنین و در انسان مولد تب مالت میباشد، پر و سوز همان تب مالت است و يك تب خطرناکی است که دوره آن از شش ماه تا یکسال است و عده زیادی هم در مملکت ما دچار این مرض هستند بنده وقتی باین آمار برخورددم معتقد شدم از وزارت کشاورزی که يك مقام رسمی است سؤال بکنم اولاً این گزارش يك مقام رسمی است چون در سازمان برنامه يك قسمت کشاورزی دارد و این مستند به نشریات سازمان برنامه است که اگر ۴ درصد از گاوهای ما مبتلا باین مرض باشند اصلاً شیر سالم وجود ندارد و می خواهم به بینم وزارت کشاورزی چه برنامه ای برای اینکار دارد.

رئیس - آقای معاون وزارت کشاورزی.

معاون وزارت کشاورزی (حکیمی) - در باره شیر و محصولات شیر و لبنیات وزارت کشاورزی همیشه مراقبت داشته و برنامه خاصی برای این کار داشته است آقایان نمایندگان محترم مستحضر هستند که آلودگی شیر از دو راه بوجود میآید یکی بیماری خود دام و دیگری از راه آلوده بودن ظروف یا دست شیردوشان برای سلامتی دام طبق بودجه معین

و با توجه باعتباری که داشتیم همه ساله اقدام شده و میشود که اینک در سال ۱۳۳۸ در حدود بیش از ۳۰ میلیون دام در مقابل بیماریهای مختلف مایه کوبی شده اند در تمام مملکت و ۴ میلیون گاو هم در مقابل امراض معالجه شده اند در مورد سل و پر و سوز فرمودند « متأسفانه باید بگویم که این صحیح است و بهمان طریق است که ملاحظه فرمودید ولی این فقط مربوط به اطراف تهران است و در سایر نقاط کشور هم هست ولی حدود شهر بین ۴ تا ده درصد است و مبارزه با این دو مرض بسیار مشکل است و چاره هم منحصر آن بین بردن دام و پرداخت غرامت بصاحب گاو است و راه دیگری نیست اقداماتی در سینه گذشته شروع شده اولاً گاوها معاینه شدند که تشخیص داده بشود گاو سالم از گاو مریض ۹۰۰۰ گاو معاینه شده که ۴۰۰ گاو مریض تشخیص داده شده و این چهار صد گاو معدوم شده اند و خسارت هم بصاحب گاو پرداخت شده البته در مورد پر و سوز با این رویه عمل میشود و اقدام شده است و مطابق اعتباراتی که از سازمان برنامه و خود بودجه وزارت کشاورزی داشتیم عمل کردیم ولی باید باستحضار برسانم که این مبارزه خیلی سخت و دامنه دار است و در ممالکی مثل انگلستان و آمریکا و فرانسه که از سنوات بسیار قدیم با اعتبارات هنگفت این کار را شروع کردند هنوز این بیماری وجود دارد و هنوز مبارزه با این بیماری در سراوحه اقدامات آنهاست ما هم اعتباراتی که داریم این کارها را میکنیم ولی بایستی بگویم که لازمترین و مشکلترین کار تغییر وضع ساختمان اصطبل است که بایستی با اصول بهداشتی تطبیق بکنند و ساختمانهای قدیمی که موجب این بیماری است از بین برود و مطابق اصول بهداشت عمل بشود برای این کار وزارت کشاورزی از دو راه عمل کرده است یکی راهنمایی دامداران و تشویق آنها برای تبدیل اصطبلهایشان به اصطبلهای جدیدی که با اصول بهداشتی تطبیق بکند و تشویق گاو داران برای تغییر این اصطبلها که از محل پشتوانه اسکناس با آنها کمک شده که اصطبلهای جدید را مطابق آن اصول بسازند و راه دیگری پیش گرفته شده است که وزارت کشاورزی مأمورین فنی و وسایل فنی را در اختیار دامداران گذاشته و آنها را در این کار راهنمایی و تشویق میکنند در سال جاری و سال گذشته مقدار زیادی عمل شده اما باید باستحضار برسانم که جمع اعتبارات برای مبارزه با بیماری های دامی ۶۵ میلیون ریال بوده و این عملی را که ما

کردیم در حدود همان اعتبارات است که ۳۱ میلیون گاو مایه کوبی شده‌اند و رماسیون (دکتر بینا - ما ۳۱ میلیون گاو داریم) معذرت می‌خواهم ۳۱ میلیون دفعه مایه کوبی شده اما در مورد بهداشت شیر پس از دوشیدن و نگاهداری و همچنین حمل آن بر طبق اصول فنی و بطور کلی برای ازدیاد شیر وزارت کشاورزی این اقدامات را نموده.

۱- تأسیس سرویس بنام مؤسسه اصلاح نژاد دام و بهبود شیر در جنوب شهر که در آن عده ای متخصص فن مشغول کارند - کار این عده رسیدگی دونوبت در هر شبانه روز از گاو دارها و در موقع شیر دوشی یا تغذیه دامها میباشد و در این موقع دستورات فنی را بگاو داران و یا کارگران آنها تعلیم میدهند.

۲- تأسیس کلاس تعلیماتی گاو داران که هم اکنون دایر و در آن روزانه ۲۵ نفر از گاو داران و کارگران آنها شرکت و دوره کلاس مخصوص را طی میکنند.

در این کلاس اصول فنی پرورش گاو های شیر ده پرورش گوساله - تغذیه آنها - حفظ بهداشت آنها طرز تولید شیر سالم - حفظ و نگاهداری شیر - حمل آن تا کارخانه یا مصرف کننده بشا گردان تعلیم میدهند.

۳- اختصاص قسمتی از اعتبارات وزارت کشاورزی برای تأسیس کارخانه پاستوریزاسیون شیر که این کارخانه تأسیس شده و فعلا بطور متوسط روزانه ۴۵ هزار لیتر شیر را پاستوریزه و در دسترس مصرف کنندگان میگذارد.

این اقدامات در تمام کشور تعمیم خواهد یافت البته باید باستحضار نمایندگان محترم برساند این اقدامات هم وقت لازم دارد و اعتبار مکفی که امیدوار است با توجه و پشتیبانی نمایندگان محترم در اجرای برنامه تنظیمی مفید موفقیت حاصل گردد.

رئیس - آقای خلعتبری بفرمائید

خلعتبری - بنده به آقای حکیمی ارادت دارم و مطالبی که فرمودند آقایان ملاحظه فرمودید که چه سریع و ساده بود بنظر بنده بهترین سیاست صداقت است ایشان وقتی تشریف می‌آورند هر چه در چنجه وزارت کشاورزی هست بیرون میریزند و ما می‌فهمیم که در این چند سال اقدامی شده است می‌خواستیم آقایان توجه داشته باشند که کشاورزی ما برنامه صحیحی ندارد باین طریق اگر جلو برود گاو و محصول و قنات و میوه همه از بین خواهد رفت برای همین آمدم که خدمتتان عرض کنم بنده همیشه هر وقت انتقاد کردم

راهنمایی هم کرده‌ام در این موضوع هم بنده می‌خواستیم آقایان مسبق باشند که یکی از گرفتارهای ما همین مسأله لبنیات و گاو است که چهل درصد از گاوها مبتلی هستند فرمودند که جاهای دیگر اینطور نیست به اصفهان بنده خودم رفتم ولی از عده زیادی از اصفهانیها شنیدم که در آنجا تب مالت زیاد است و خیلی از جاها هم هست که آنطور که بنده اطلاع دارم که اصلا نمیدانند تب مالت چیست تشخیص نمیدهند ولی در نتیجه این حیوانات مبتلی در اکثر جاها این آلودگی هست باز هم تقاضا میکنم که دولت توجه بکنند و در برنامه سوم اگر این مسائل مورد توجه واقع نشود و فقط ۶ میلیون تومان اعتبار بدهند برای دفع آفت حیوانی در کشور این قافله تا به حشر لنگ است راجع به خارچه که فرمودید آنجا هائی که بنده رفتم اصلا تب مالت وجود ندارد بچه من که مرض تب مالت داشت وقتی او را بخارج بردم در انگلستان عده زیادی اطباء را جمع کردند که ببینند و مریض مالتی را ببینند برای آنها چیز فوق العاده ای بود که يك مریض تب مالتی را مشاهده بکنند بنده هم بچهام را بردم ۳۰۰ - ۴۰۰ نفر از اطبا دیدند اینست که خواستم عرض کنم که مسأله مالت وسل خیلی اهمیت دارد و باید يك فکر اساسی بفرمائید مسأله دیگر این شیر پاستوریزه یکی از کارهای بسیار مفیدی بود اولاً خواهش میکنم در شهرستانها بمردم کمک و مساعدت کنید ، اعتبار بدهید ، قرض بدهید ، برای تأسیس کارخانه شیر پاستوریزه در تهران این کارخانه را یونسیف بجا اهداء کرد بدولت اهدا کرد و سازمان برنامه ۸ میلیون تومان خرج احداث و بکار انداختنش کرد و تا کنون هم خوب بوده ولی دقت و مراقبت میخواهد بهمین طریق که ول کردید بدون کنترل که هر بقال سر گذر شیر پاستوریزه بفرود آمد این درست نیست و بشما عرض میکنم که یکروزی در این کار قلب خواهند کرد بنده يك روز خودم يك تنکه شیشه نوبی شیشه ماست دیدم و آن دلیل بر این بود که آن روز بخصوص آن متصدی مراقبت صحیح در شستن شیشه نکرده بود اینست که خواهش میکنم ترتیبی بدهید و بگذارید که این کار صحیح تعطیل شود این عاملین فروش را هر آن بروید بالای سرشان و دکانشان را تفتیش بکنید که قلب در شیر پاستوریزه نشود و خواهش میکنم که این کار را با وزیر بهداشتی را در میان بگذارید و کاری کنید که قلب در شیر و کره پاستوریزه سرایت پیدا نکند و اگر پیدا کرد جلو شیر را بگیرند این را خواهش میکنم با وزیر

بهداری اشريك مساعی بفرمائید.

۵- طرح و تصویب گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع بسازمان نقشه برداری کشور

رئیس - گزارشی است از کمیسیون دارائی مربوط به لایحه نقشه برداری که از شورا به سنارفته و برگشته و کمیسیون هم تمام مواد مصوب مجلس سنا را قبول کرده با حذف يك كلمه مالی بنابراین باید رأى بگیریم باین گزارش و بدولت ابلاغ کنیم حالا گزارش قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی لایحه برگشته از مجلس سنا راجع به نقشه برداری را با حضور آقای معاون وزارت جنگ مورد رسیدگی قرار داده پس از مذاکرات لازم مواد مصوب مجلس سنا را با حذف كلمه (مالی) در ماده ۸ تصویب نمود اینك گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

ماده ۱- بمنظور تهیه نقشه عمومی کشور و برای تطبیق هر گونه عملیات نقشه برداری که در کشور شاهنشاهی ایران صورت میگردد (نقشه برداری زمینی عکسبرداری هوائی و نقشه برداری از کف دریاها) سازمانی بنام سازمان جغرافیائی کشور تحت نظر وزارت جنگ تأسیس میگردد.

ماده ۲- سازمان نقشه برداری سازمان برنامه با تشکیلات و وسائل خود پس از اتمام دوره دوم برنامه هفت ساله (مهر ۱۳۴۱) باین سازمان منتقل میگردد.

ماده ۳- بمنظور تعیین نیازمندیهای نقشه برداری وزارتخانه ها و تنظیم برنامه های نقشه برداری بر طبق احتیاج مؤسسات دولتی شورائی در وزارت جنگ بنام شورای عالی نقشه برداری مرکب از نمایندگان وزارتخانه ها و سازمانهای ذینفع بشرح زیر تشکیل میگردد:

- ۱- وزارت جنگ (رئیس سازمان جغرافیائی)
- ۲- وزارت صنایع و معادن
- ۳- وزارت کشور
- ۴- وزارت کشاورزی
- ۵- وزارت راه
- ۶- وزارت دادگستری
- ۷- سازمان برنامه
- ۸- سازمان اطلاعات و امنیت
- ۹- شرکت ملی نفت ایران

۱۰- دانشگاه تهران

۱۱- وزارت امور خارجه

چنانچه هر يك از وزارتخانه ها و سازمانهای دیگر احتیاج بنقشه های اختصاصی حاصل نمایند میتوانند بطور موقت تا انجام کار مربوطه نماینده بشورا معرفی نمایند که تا پایان کار در شورا شرکت نمایند.

ماده ۴- کلیه عکسبرداریهای هوائی مورد احتیاج مؤسسات مختلف کشور توسط یا با موافقت وزارت جنگ انجام خواهد گردید

ماده ۵- در صورتیکه مقتضیات فنی ایجاب نماید عکسبرداری های هوائی توسط شرکتهای خارجی انجام گردد بانظارت وزارت جنگ انجام خواهد شد.

ماده ۶- هر دستگاهی که از سازمان جغرافیائی کشور استفاده نقشه برداری و نجسسانی مینماید هزینه مربوطه را از بودجه خود خواهد پرداخت

ماده ۷- سازمان جغرافیائی میتواند با رعایت قوانین و مقررات مربوطه از طریق وزارت امور خارجه عضویت تشکیلات علمی جهانی و یا منطقه ای را قبول و با اینگونه مؤسسات تبادل اطلاعات و همکاری نماید.

ماده ۸- سازمان جغرافیائی کشور در انجام وظایف خود از نظر استخدای و اداری طبق مقررات و آئین نامه های که بتصویب هیئت دولت خواهد رسید زیر نظر وزارت جنگ مشتقلا اقدام مینماید.

ماده ۹- وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی در صورت احتیاج بنقشه های اختصاصی و فنی ابتدا آنرا در شورای عالی نقشه برداری مطرح مینماید چنانچه نقشه مورد احتیاج در سازمان جغرافیائی کشور موجود باشد سازمان آنرا در اختیار متقاضی قرار خواهد داد و اگر موجود نباشد شورای عالی نقشه برداری تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد نمود و نظریات فنی و حفاظتی سازمان جغرافیائی کشور از طرف سازمانهای متقاضی لازم الاجراست.

ماده ۱۰- قوانینی که باین قانون مغایرت دارد ملغی است.

ماده ۱۱- وزارت جنگ مأمور اجراء این قانون میباشد
نخبر کمیسیون دارائی - مشایخی
گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه لایحه نقشه برداری را با حضور آقای وزیر جنگ مطرح و پس از مذاکرات لازم با خبر

کمیسیون دارائی موافقت نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .
از طرف مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر امیر حکمت گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی
کمیسیون نظام با حضور آقای معاون وزارت جنگ لایحه برگشته از مجلس سنا راجع به نقشه برداری را مورد رسیدگی قرارداداده مواد مصوب کمیسیون دارائی را عیناً تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

بجای مخبر کمیسیون نظام - توماج رئیس - گزارش مطرح است . مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) بنا بر این رأی میگیریم باین گزارش که عین مصوب مجلس سناست با حذف کلمه مالی در ماده هشتم . آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . بدولت ابلاغ میشود .

۶ - تقدیم يك فقره سوال بوسیله آقای بهبهانی رئیس - آقای بهبهانی .

بهبهانی - سؤالی است که تقدیم میکنم .

۷ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله معاون وزارت دادگستری

رئیس - آقای معاون وزارت دادگستری معاون وزارت دادگستری (دکتر عاملی) - چون اوراق و اسناد دولت دو قسمت است که قسمتی بسیار مهم و حفاظت آنها لازم است و قسمتی بعد از مدتی ارزش خود را از دست میدهد و باید معدوم و امحاء شود و از تراکم آنها جلوگیری شود باین مناسبت لایحه ای راجع به تشکیل باینگانی کل کشور تقدیم میشود که این دو منظور را تأمین خواهد کرد .

رئیس - به کمیسیون فرستاده میشود .

۸ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع با اجازه دریافت چهارصد میلیون ریال وام از بانک ملی جهت تکمیل ساختمانهای نیمه تمام وزارت جنگ و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع با اجازه وام جهت تکمیل ساختمانهای نیمه تمام وزارت جنگ مطرح است قرائت میشود .

(شرح ذیل خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی کمیسیون بودجه در جلسه ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۳۹

لایحه شماره ۳۱۳۲/۲۵ دولت راجع با اجازه معافیت ۴۰۰ میلیون ریال وام از بانک ملی ایران برای تکمیل ساختمانهای نیمه تمام ارتش را با حضور نيمسار معاون وزارت جنگ مورد رسیدگی قرارداداده و بامختصر اصلاحی تصویب نمود اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی مینماید:
ماده واحده - بوزارت جنگ اجازه داده میشود که معادل چهارصد میلیون ریال برای تکمیل ساختمانهای نیمه تمام ارتش از بانک ملی بصورت وام دریافت و از بودجه سال ۱۳۴۵ ببعد در ظرف مدت ۴ سال مسترد دارد :

مخبر کمیسیون بودجه - مشایخی

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲/۲۵/۱۳۳۹ لایحه دولت راجع با اجازه دریافت چهارصد میلیون ریال وام از بانک ملی ایران برای تکمیل ساختمانهای نیمه تمام ارتش را با حضور آقای معاون وزارت جنگ مورد رسیدگی قرار داده باخبر کمیسیون بودجه موافقت نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

بجای مخبر کمیسیون نظام - سر تیب توماج

رئیس - کلیات مطرح است مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی گرفته میشود برای ورود در شور ماده واحده آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی گرفته میشود بماده واحده آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) اخذ رأی میشود چون لایحه مالی و اجازه وام است رأی باورقه گرفته میشود آقایان موافقین ورقه سفید میدهند (اسامی آقایان نمایندگان بترتیب ذیل بوسیله آقای دکتر دادفر (منشی) اعلام و در محمل نطق اخذ رأی بعمل آمد .

آقایان : دکتر عدل - دکتر رضائی - دکتر نفیسی - صدرزاده - مهندس اردبیلی - موسوی - فضائلی - امیدسالار - فیلیکس آقایان - ابتهاج - شادمان - مشار - اکبر - مهندس هدایت - عباسی - دکتر دیبا - دکتر وکیل - دکتر مشیر فاطمی - دکتر شاهکار - ساکینیان - هدیی - بزرگ ایبا - بیات ماکو - قبادیان - مهدوی - دکتر سید امامی - مهندس فروهر - سراج حجازی - بوربور - دولت آبادی - جلیلی - مشایخی - ارباب - اعظم زنگنه - دکتر اسدی - مسعودی - دکتر حسن افشار - دکتر بینا - دکتر عمید - فخر طباطبائی - یارافشار - دکتر امیر حکمت - توماج - دکتر امیر پرومند

مطرح شود . قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

بانجديد مراتب احترام امضاء کنندگان تقاضا مینمائیم گزارش کمیسیون فرهنگ راجع بکمک هزینه تحصیلی دانشجویان در دستور مجلس گذارده شود و باقیده يك فوریت مورد رسیدگی قرار گیرد . صدرزاده - دولت آبادی - استخر - مهران - بوربور - دکتر نفیسی - افخمی - جلیلی - دکتر ضیائی - مرضی حکمت - مجید ابراهیمی - ساکینیان - محمود ذوالفقاری - توماج و چند امضای دیگر .

رئیس - آقای صدرزاده بفرمایند .

صدر زاده . - دوره ۱۹ مجلس شورای ملی افتخار دارد که در امور فرهنگی گامهای بسیار بلندی برداشته و اینهم يك گام دیگر است که در راه توسعه فرهنگ برداشته میشود يك لایحه ای را چندی پیش وزیر فرهنگ تقدیم کردند که تفصیلات اینست که يك مؤسسه بنام مؤسسه اعتباری دانشگاه تأسیس یافته است که آقای سنا نور علی و کیلی و جمعی دیگر از اعضای اطاق بازرگانی در مقام تأسیس آن بر آمده اند که سرمایه کنونی ۱۰ میلیون ریال است منظور این مؤسسه اینست که با اعتباری که دانشگاه برای کمک هزینه دانشجویان دارد به دانشجویانی که دارای استعداد تحصیلی هستند ولی استطاعت مالی آنها کم است با آنها کمک شود باین شرط که بعد از فراغ از تحصیل و اشتغال بکار کمکی که دریافت داشته اند متدرجاً پس بدهند که این مؤسسه بتواند بدسته دیگر کمک کند این بسیار کار خوبی است مخصوصاً که به حسن مناعت دانشجویان صدمه ای نمیزند این لایحه در کمیسیون فرهنگ با اتفاق آراء مورد تصویب قرار گرفت برای آنکه نزدیک هستیم به خاتمه دوره مجلس و این لایحه زودتر به تصویب برسد بنده وعده دیگری از آقایان تقاضا کرده ایم که این لایحه که گزارش آن در کمیسیون فرهنگ داده شده با يك فوریت طرح و مورد تصویب واقع بشود که قبل از پایان دوره به تصویب برسد . این بود عرایض بنده .

رئیس - مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی گرفته میشود

باین پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . آقای صدر زاده در نظر داشتند پیشنهادی برای این لایحه بدهند ، آقای صدرزاده پیشنهاد شما حاضر است راجع باین لایحه ؟ (صدرزاده - بهیچ می کنم

شیبانی - مهران - فولادوند - شادلو - دکتر رضائی - دکتر جهانشاهی - فرود - احمد طباطبائی - بهبهانی - خلعتبری - دبهیم - حکیمی - حمید بختیار - عمیدی نوری - مجید ابراهیمی - دکتر فریدون افشار - مهندس شیبانی - خزیمه علم - رستم امیر بختیار - نصیری - دکتر آهی - دکتر پیریا - عرب شیبانی - سلطانمراد بختیار - مرآت اسفندیاری - سالار بهزادی - صفاری - مرضی حکمت - دهقان - استخر - پردلی - دشتی - کیو - صادق بوشهری - دکتر اصلان افشار - افخمی - ذوالفقاری - عامری - سعیدی - باقر بوشهری - سلطانی - دکتر دادفر - بهادری - پناهی .

(اوراق رأی شماره شده ۸۳ ورقه سفید موافق شمرده شد)

رئیس - لایحه مزبوط بوام وزارت جنگ با ۸۳ رأی موافق تصویب شد . به مجلس سنا فرستاده میشود .

اسامی موافقین - آقایان : خزیمه علم - پناهی - دکتر جهانشاهی - مهران - ابتهاج - دکتر شاهکار - پردلی - اکبر - دکتر دیبا - مهندس اردبیلی - دکتر مشیر فاطمی - مشایخی - مهدوی - فیلیکس آقایان - مهندس سلطانی - باقر بوشهری - سعیدی - دکتر دادفر - مرضی حکمت - حمید بختیار - فخر طباطبائی - دهقان - بهادری - موسوی - فضائلی - مسعودی - اعظم زنگنه - دکتر حسن افشار - سلطانمراد بختیار - دکتر رضائی - دکتر اسدی - استخر - دکتر امیر پرومند - دکتر فریدون افشار - محمد صادق بوشهری - شادلو - صفاری - حکیمی - امیر بختیار - خلعتبری - بزرگ ایبا - جلیلی - هدیی - دکتر بینا - دکتر عدل - دکتر عمید - بوربور - مرآت اسفندیاری - امیدسالار - کاظم شیبانی - شادمان - مشار - عامری - صدرزاده - ذوالفقاری - کیو - دشتی - دکتر امیر اصلان افشار - قبادیان - دکتر وکیل - نصیری - ساکینیان - فولادوند - دبهیم - عمیدی نوری - توماج - دکتر ضیائی - دکتر امیر حکمت - مهندس هدایت - بیات ماکو - یارافشار - دولت آبادی - افخمی - دکتر آهی - مجید ابراهیمی - مهندس فروهر - سراج حجازی - دکتر سید امامی - ارباب - مهندس شیبانی - عباسی - سالار بهزادی - دکتر نفیسی .

۹ - طرح و تصویب يك فوریت گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به نحوه پرداخت کمک هزینه

تحصیلی دانشجویان

رئیس - پیشنهادی از طرف عدای از آقایان نمایندگان رسیده که گزارش کمیسیون فرهنگ مزبوط به نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان با يك فوریت

برای جلسه بعد) این گزارش در جلسه دیگر مطرح میشود. آقایان اطلاع دارند که يك دكتر اسدی در بهداری مجلس کار میکرد که این شخص چندی پیش فوت شد این شخص دو پسر دارد که در امریکا بخرج خودش تحصیل میکنند در رشته های مفید یکی طب و دیگری مهندس حالا بازماندگان او حقوق بازنشستگی میگیرند چون مدت خدمتش زیاد بوده این حقوق بسیار کم است و کفاف خانواده او را هم نمیدهد و بضاعتی هم نداشت بنا بر این پیشنهادی تهیه شده که وزارت فرهنگ مادام که آنها مشغول تحصیل هستند خرج آنها را بدهد این پیشنهاد هنوز حاضر نشده در جلسه دیگر تهیه میشود آقایان انشاءالله موافقت و آقای وزیر فرهنگ هم موافقت خواهند کرد (صحیح است)

۱۰ - طرح گزارش اصلاحی مجلس سنا راجع باصلاح قانون اعزام محصلین بخارج

رئیس - گزارشی است از کمیسیون فرهنگ راجع به گزارش اصلاحی مجلس سنا در لایحه اعزام محصلین بخارج. نامه مجلس سنا قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

لایحه قانونی اصلاح مواد اول و سوم قانون مربوط به اعزام محصلین ایرانی بخارج که به موجب مرقومه شماره ۳۴۲۶۹ مورخ ۱۳۳۸/۱۲/۲۴ در مجلس محترم شورای ملی با تبدیل کلمه (مجاز) به (مکلف) در بند ۱ ماده واحده و افزودن تبصره ۳ بلایحه مصوبه جلسه ۲۷ دیماه ۱۳۳۸ مجلس سنا بتصویب رسیده بود در جلسه روز چهارشنبه ۱۴ اردی بهشت ماه ۱۳۳۹ مجلس سنا طرح و ضمن تأیید نظر قبلی یعنی تبدیل کلمه (مکلف) به (مجاز) در بند يك ماده واحده و حذف تبصره ۳ لایحه ارسال بتصویب رسید.

اینك يك نسخه از لایحه مصوبه فوق برای استحضار عالی و اتخاذ تصمیم مقتضی بضمیمه اسناد میشود.

رئیس مجلس سنا - محسن صدر

رئیس - گزارش کمیسیون فرهنگ در این خصوص قرائت میشود.

(شرح ذیل خوانده شد)

کمیسیون فرهنگ در جلسه دوم خردادماه ۱۳۳۹ لایحه شماره ۲۲۲۲۱ دولت راجع باصلاح مواد اول و سوم قانون مربوط به محصلین ایرانی در خارج را که برای بار دوم از مجلس سنا به مجلس شورای ملی عودت داده شده با حضور

آقای وزیر فرهنگ مطرح نموده و آقای وزیر فرهنگ ضمن توضیحات مفصلی که بیان نموده اظهار داشتند که تعویق در تصویب لایحه در این آخر دوره موجب بالاتر رفتن دانشجویان رتبه اول خواهد شد و کمیسیون با توجه باین توضیحات نظر اصلاحی مجلس سنا راجع به تبدیل کلمه (مکلف) به (مجاز) و حذف تبصره ۴ مربوط بشرايط سرپرستان دانشجویان ایرانی در کشورهای خارج را با کثرت تصویب نمود. اینك گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ - صدرزاده

رئیس - آقای مهندس هدایت.

مهندس هدایت - بنده در لایحه قبلی عرضی داشتم.

رئیس - آقای فرود مخالفید؟ (فرود - موافقم) آقای طباطبائی قمی مخالفید بفرمائید.

طباطبائی قمی - این يك لایحه ای است که بطوریکه آقایان اطلاع دارند دو سه سال است که از این مجلس آن مجلس میروند که شاگرد اولهای دانشکده ها بخرج دولت بخارج بروند البته این فکر فکر بسیار خوبی است و باید از وزارت فرهنگ تشکر کنیم که این فکر را عملی کردند

و لایحه اش را به مجلس آوردند ولی نمیدانم این کلمه مجاز در قانون چه معنی دارد در مجلس سنا بعضی از آقایان روی این کلمه صحبت هائی کردند و مخصوصاً جناب آقای تقی زاده فرمودند که کلمه مکلف است معنی ندارد. این یعنی چه اگر بنا شود دولت در اجرای قوانین مجاز باشد اینک دیگر قانون نیست دولت در اجرای قوانین مکلف است اگر بنا باشد کلمه مجاز را در نظر گرفتیم یعنی دولت میتواند این قانون را اجرا بکند میتواند نکند مجاز معنایش اینست (دکتر رضائی - البته بعضی اوقات ممکن است بنظر قانونگذار اینطور باشد) بنده باین کار ندارم این اولین دفعه ای است که خیال میکنم با تصویب این قانون غیر از نورچشمی ها يك طبقه دیگری هم ممکن است مشمول بشوند و آنها هم بروند اروپا تحصیل کنند زیرا نوبی شاگرد اول ها ممکن است يك شاگرد بجای يك پسر بقالی يك پسر عطاری هم تحصیل کرده باشد و شاگرد اول شده باشد حالا يك مرتبه هم در تمام این مملکت يك قانونی آمده است که دستوری اعلیحضرت همایونی صادر فرموده اند که شاگرد اولها بروند اروپا حالا نوبی این شاگرد اولها ۲۰ تا ۴۰ تا از این طبقه آمده است چرا باید يك کاری کرده که دولت را مجاز کرد

که در این قسمت هم آن نورچشمی ها بروند اگر يك بچه بقال يك شاگرد بجای اول شد بگویند دولت مجاز است او را بفرستد یا نفرستد بنده میدانم آقای وزیر فرهنگ شخص جنابعالی ممکن است این عمل را نکنید من منظورم بجنابعالی نیست ولی کلمه مجاز اینجا این مفهوم را میدهد با آقای معاون وزارت فرهنگ من یکروز راجع باین کلمه صحبت میکردم گفتند ممکن است اشخاص منحرفی در بین شاگرد ها باشند که ما نخواهیم بفرستیم این درست نیست وزارت فرهنگ باید همه شاگرد ها را بيك نظر نگاه کند اگر کسی منحرف است و بنا باشد برود من خیال می کنم دستگاه دیگری است که باید بگوید فلان آقا برود یا نرود دستگاههای دیگری داریم که روشن میکنند وضع اشخاص را (فضائی - اداره گذرنامه گذرنامه بآن شخص منحرف نمیدهد) این حرفی است که آن روز هم آقای معاون وزارت فرهنگ زدند من خیال میکنم همانطور که آقای فضائی فرمودند اداره گذرنامه چون لیست اشخاص منحرف را دارد گذرنامه نمیدهد اما اگر این کلمه مجاز را بخواهید بگذارید حالا جنابعالی هم بخواهید تبعیض نکنید ممکن است دیگری بیاید و تبعیض کند و این تبعیض روی دستوری که اعلیحضرت همایونی صادر فرموده اند صحیح نیست.

رئیس - آقای فرود بفرمائید.

فرود - بنده بعنوان موافق تقاضا کردم عرضی بکنم تنها دلیل تقاضای بنده این بود که دیگر کار این بچه های بیشتر از این بتأخیر نیفتد اگر از عمر مجلس مدت بیشتری باقی میماند بنده از جناب آقای وزیر فرهنگ تقاضا میکنم که اصلاحات مجلس شورای ملی را قبول بفرمائید. مجلس شورای ملی که اصلاح در این لایحه کرد که بسیار بسیار مفید و ضروری بود یکی این بود که سرپرست محصلین باید دارای تحصیلات عالی و حسن شهرت باشد و زبان مملکتی را که با آنجا میروند بداند بنظر بنده این خیلی لوژیک است و هیچکس نمیتواند با این مطلب مخالف باشد متأسفانه این تبصره که در مجلس شورای ملی چند نفر از نمایندگان محترم پیشنهاد فرمودند و مجلس هم رأی داد این را در مجلس سنا حذف کردند و يك اصلاح دیگری که نمایندگان محترم با آن موافقت فرمودند این بود که بجای کلمه مجاز يك الزامی باشد چرا این پیشنهاد از طرف مجلس شورای ملی شد؟ نمایندگان محترمی که این پیشنهاد را دادند نظرشان این بود که نظر اساسی دولت

در تقدیم این لایحه به مجلس شورای ملی تأمین شود یعنی تمام آقایانی که در دانشگاه تحصیل میکنند مطمئن باشند اگر سعی کردند و زحمت کشیدند و موفق شدند که شاگرد اول بشوند شانس رفتن به اروپا داشته باشند و بعقیده بنده بسیار بسیار نظر خوبی بود و روی این نظر این کلمه مجاز قید شده است برای این کار ممکن بود بعقیده بنده وزیر فرهنگ لایحه ای تقدیم بکند به مجلس شورای ملی که سالی صد نفر یا ۲۰۰ نفر بفرستد از طریق کنکور که اینک سابقاً هم همین کار را میکردند اما این لایحه منظور من تشویق دانشجویان بجدیت در تحصیل بوده است بنده بی اندازه متأسفم که این دو شرطی که مجلس شورای ملی در این لایحه گنجانده مجلس سنا این دو شرط را نادیده گرفت بنده استدعا میکنم که انشاءالله آقایان نمایندگان محترم که شانس زیادی دارند بواسطه محبوبیتی که در حوزه های انتخابیه خودشان دارند و انشاءالله در دوره آتی انتخاب میشوند توجه بفرمائید که در دوره بیستم این دو مطلب اصلاح شود ولی الان چون این بچه ها دو سال است که معطل مانده اند و اگر بخواهیم روی این نظر خودمان یا فشاری بکنیم موقع فرصت میگذرد و باز هم معطل میشوند بنده استدعا میکنم که آقایان با این نظر، با این شرط که من بحضور محترم آقایان نمایندگان عرض کردم موافقت بفرمائید که این لایحه تصویب بشود زیرا نظر مجلس شورای ملی از اول تأیید نظر دولت بود در اعزام این عده بارو یا، منتهی دو شرط قائل شد ولی متأسفانه این دو شرط مورد قبول مجلس سنا واقع نشد. حالا برای اینک که آن نظر اعزام محصل و فرستادن این شاگرد اولها اجرا بشود استدعای بنده اینست که موافقت بفرمائید فعلاً این لایحه تصویب بشود و انشاءالله برای دوره دیگر برای آقایانی که هستند فرصت خواهد بود موافقت بفرمائید که این اصلاح بشود ولی جناب آقای وزیر فرهنگ، يك استدعا از جنابعالی دارم و آن استدعای بنده اینست که موافقت بفرمائید این عده ای که الان دو سال است این بیچاره ها دیده اند اینها اعزام بشوند و استدعای دیگری که از حضورتان دارم و خواهش میکنم توجه بفرمائید اینست که اعزام اینها بموجب این لایحه که لفظ مجاز قید شده است در تحت نظر يك کمیسیون از اشخاص بی غرض باشد که نسبت به وضع اینها تصمیم گرفته بشود که خدای نکرده تبعیضی پیش نیاید و این مطلب را از این لحاظ عرض میکنم که از نظر شخصی این کار بيك عده ای محمول بشود که کمتر اعمال نفوذ بشود

و متأسفانه در شرایط فعلی اگر نظر یک نفر شرط باشد ممکنست تبعیض هم در این مورد بشود و تبعیض در هر کاری اعم از قانون باشد یا اجرای قانون باشد یا مراتب اداری باشد از آن قسمت اداری بامر قسمتی باشد سست میکند اینست که تقاضا دارم ترتیبی داده شود که در شرایط فعلی و پالین وضع فعلی حقیقه محصلین معتقد بشوند باینکه تبعیض نمیشود و واقعاً هر کس شاگرد اول شد اعزام میشود (صحیح است) این خیلی اهمیت دارد و اگر خدای نکرده این مطلب مورد توجه قرار بگیرد آن نظر یکس از تقدیم این لایحه بمجلس شورای ملی داشتید تأمین نمیشود و بنده استدعا میکنم این وعده را مرحمت بفرمائید که این شاگردا که تقریباً هویت و وضعیتشان هم معلوم است دیگر بیش از این سرگردان نباشند و همانطور که خاطر محترم متان مستحضر است اینهایی که دو سال است که دوندگی میکنند اینها بروند و ترتیبی که عرض کردم داده شود. این عرایض بنده بود و معتقدم که اگر مجلس شورای ملی بخواند روی نظر اولی خودش پافشاری نکند باین شاگردا کمکی نخواهد شد و حال اینکه بنده میدانم که نظر نمایندگان محترم اینست که بان محصلینی که شاگرد اول شده اند کمک کند و این تقاضای بنده است و از جناب آقای وزیر فرهنگ هم تقاضا میکنم که التفات بفرمایند و این نظر را تأیید بفرمایند و مخصوصاً این بچه ها را از سرگردانی نجات بدهند که میدانم در زحمت هستند این بود عرایض بنده.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ (دکتر مهران) - همانطور که آقایان نمایندگنان محترم مستحضر هستند در دو سال قبل بنا بامر اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای تشویق دانشجویانی که در دانشکده مقام اول را پیدا کرده اند مالین لایحه را تقدیم مجلس کردیم که شاگردهای اول دانشکده های تهران و شهرستانها در هر رشته تحصیلی بدون استثناء بخرج دولت بخارج برود البته قانونی که در این تاریخ وجود داشت این بود که از هر دانشکده ای یک نفر را دولت مجاز است که بفرستد و پالین نظر تفاوتش این بود که دانشکده ها رشته های مختلف دارند مثلاً دانشکده پزشکی رشته های دندانپزشکی و دوا سازی دارد دانشکده ادبیات رشته زبان خارجه دارد رشته تاریخ و جغرافی دارد همینطور دانشکده ها عموماً رشته های تحصیلی مختلف دارند البته نظر بر این بود که از هر رشته ای شاگرد اول فرستاده شود که عده بیشتری را بفرستیم این محتاج

یک قانون بود و باین جهت این قانون را تقدیم کردیم اما بحث در مجاز و مکلف که بین مجلسین بمیان آمده است بمقتضای بنده یک بحثی است که اصلاً در این مورد غیر وارد است زیرا که دولت میخواهد شاگرد اول رشته های مختلف دانشکده ها را بخرج دولت بخارج بفرستد و چون اجازه میخواهد این مجاز است عبارت از تحصیل اجازه است که دولت از مجلس میکند و هیچ این معنی را نمیدهد که بخوانند تبعیض کنند و بعضیها را بفرستند و بعضیها را نفرستند بنده هم الان در پشت این ترتیبی بفرستد بفرستد بفرستد که البته اگر یک وقتی ممکنات دولت از لحاظ مالی اجازه ندهد خوب هیچ کس را نمیفرستیم اگر بنشیند بفرستیم همه را میفرستیم صحبت شاگرد منحرف و غیر منحرف که رسیدگی بکنند کی دارد و کی ندارد و کی منحرف است این بحثها نیست هیچ این بحثها نیست اگر شاگردی منحرف باشد طبق قوانین مملکتی در باره اش عمل میکنند و این حقش هم بجای خودش محفوظ است اگر قانون دیگر مانع بشود آن قانون مانع میکند والا شاگرد اول میتواند برود بخارج و تحصیل کند و این بحثها که پیش آمده بهیچوجه منالوجه بمقتضای بنده وارد نیست بنده الان با آقایان عرض میکنم که دولت مطلقاً نظر تبعیض ندارد و نظرش اینست که شاگردان اول هر رشته را بخارج بفرستد و به آقایان هم اطمینان میدهم که اینها شاگردان بسیار خوب و برجسته ای هستند و اگر نبودند که شاگرد اول نمیشدند یک شاگرد که منحرف باشد و چنین و چنان باشد اصلاً باین نمیرسد که درس بخواند چه رسد که شاگرد اول شود و ما هنوز همچو سابقه ای نداریم که بین شاگردان اول ما یک افراد ناباب و بی معنی باشند همه خوب بوده اند الحمدلله و امیدوارم بعد از این هم همه خوب باشند دولت هم بر حسب امر اعلیحضرت همایونی میخواهد آنها را تشویق بکند که بروند متخصص بشوند و یک سلسله احتیاجات مملکت را اینها تأمین بکنند. بنا بر این بنده به آقایان اطمینان میدهم که بهیچوجه منالوجه از این کلمه مجاز است این استفاده را دولت نخواهد کرد که تبعیض بکند بلکه این کلمه مجاز را تعبیر خواهد کرد باینکه دولت یک عده ای را میخواهد بخارج بفرستد و آن عده عبارتند از شاگردان اول دانشکده ها در رشته های مختلف و بدون استثناء منتهی این یک مجوزی لازم دارد و این قانون را آورده است برای اینکه این اجازه را تحصیل بکنند (پرسید و معلوم

وقتی قانون شد مکلف میشود دیگر مجاز چیست؟ در قسمت دیگر راجع بشرايط سرپرست ها هم بنده عرض می کنم که ما اعتقاد داریم و همینطور هم هست که سرپرست محصلین باید از هر جهت شایستگی داشته باشد البته یک شرايطی آقایان اینجا پیشنهاد فرمودند و اگر بحثی در مجلس سنا شد و این شرايط را حذف کردند بدلیل اینست که شاید شرايط را غیر کافی تشخیص دادند یعنی مامعتمد هستیم باینکه سرپرست غیر از دانستن زبان و غیر از حسن شهرت و غیر از این که سه شرايطی که در نظر گرفته شده باید شرايط دیگری هم برای او در نظر گرفته شود و این مسئولیتش با وزارت فرهنگ است و بنده با آقایان اطمینان میدهم که در این قسمت توجه زیاد خواهیم کرد و سعی خواهیم کرد که دستگاه سرپرستی های ما روز بروز کاملتر و بهتر شود (احسنت) اما ضرورت تصویب این لایحه را بصورتی که از مجلس سنا آمده است جناب آقای فرود فرمودند و بنده عرض میکنم که اگر آقایان این علاقه ای که ابراز میفرمایند که همه واقماً از روی ذوق و شوق و تمایل قلبی خودشان است باینکه این شاگردهای اول بتوانند بخرج دولت بخارج بروند و درس بخوانند اگر نظر موافق باشد باید رأی بدهید اگر رأی ندهید این لایحه باز همین جور که دو سال است معطل است یکسال دیگر هم معطل می شود البته بنده اطمینان میدهم که در اعزام این شاگرد اولها هم تبعیض نخواهد شد و هم شرايط را در مورد سرپرستها رعایت خواهیم کرد اینست که استدعا می کنم آقایان باین لایحه بهمین ترتیبی که هست رأی بدهند.

رئیس - آقای بهبهانی.

بهبهانی - بنده دلم میخواست که جناب آقای وزیر فرهنگ راجع باین سرپرست محصلین آنطور که راجع بموارد دیگر توضیح دادند اینجا توضیح میدادند و یک توضیح زیادتری میدادند و اگر قانع میشدم البته صحبتی نمیکردم ولی متأسفانه فرمایش ایشان بنده را قانع نکرد بدلیل اینکه اگر چنانچه مجلس سنا و یا شخص ایشان معتقد بودند که این شرايط حسن شهرت و دانستن زبان کافی نیست و باید یک شرايط عالی تری داشته باشد باید ما در عمل مشاهده میکنیم که این شرايط در سرپرستها در حال حاضر موجود باشد آنوقت میگوئیم که این شرايط عالی تری را برای این کار بکنند ولی متأسفانه در عمل مشاهده میشود که این شرايط ناقص هم در عمل رعایت نشده

و اشخاصی را که بسرپرستی محصلین ما و برادران ما و ایرانیهایی که در خارج بسر میبرند فرستاده اند نه دارای شرايط عالی تری هستند و نه این شرايط ناقص را دارند از این جهت است که بنده بخودم حق میدهم که در اینجا از آقای وزیر فرهنگ گله کنم که چرا راجع باین قانون و راجع به پیشنهادی که بنده یکی از کسانی بودم که آنرا امضا کردم ایشان در مجلس سنا دفاع نکردند و مملکت ما هم یک مملکتی است که میدانم که در این موارد بایستی نهایت دقت و مواظبت را کرد و یک وزیر هم بایستی یک تکیه قانونی داشته باشد تا بتواند در این موارد دقت را انجام بدهد. جناب آقای وزیر فرهنگ کدام یکی از این آقایانی که بخارج فرستادید یا فرستاده اند دارای شرايط عالی که شما میفرمائید هستند؟ بنده خیلی از این اشخاصی را میشناسم که نه شرايط عالی دارند و نه شرايط ناقص زبان نمیدانند حسن شهرت هم آنطوریکه ما تصور میکنیم ندارند و متأسفانه سرپرست یک عده از محصلین ما هستند که محصلین ما بزخلاف منویات ملت ایران این کثافتکاری را در آنجا بار میآورند و موجب مزاحمت دولت و ملت ایران را فراهم میآورند و این یکی از قسمتهای بزرگش تقصیر این سرپرست محصلین است که نمیتواند بکن آنها رسیدگی کند نمیتواند در آنجا رسیدگی کند به بیند اینها درس میخوانند یاد درس نمیخوانند خودشان پی الواطی و کثافتکاری هستند وای باینکه بیایند و رسیدگی بکار محصلین بکنند بنده این سفری که بارویا رفتم اگر بدانید این مردم ناظر آن کسانی که محصل نداشتند ولی ایرانی بودند آنها چقدر گله میکردند از سر نوشت محصلین که اینها چه کثافتکارها و افتضاحاتی بار میآورند خوب چرا شما اجازه نمیدهد؟ چرا موافقت نمیکنید که این شرطها باین لایحه اضافه شود که اشخاصی که آنجا میروند حسن شهرت داشته باشند مفهوم مخالف آن اینست که کسی که می رود آنجا و سرپرست محصلین میشود سوء شهرت داشته باشد مفهوم مخالفش اینست که یک سرپرست محصلین که می رود در پاریس یا در لندن یا در فلانجا زبان نداند والا اگر این نیست چه اشکالی دارد که این مطلب ناقص گنجاییده شود که سرپرست محصلین باید زبان بداند و حسن شهرت هم داشته باشد و خیال میکنم که مجلس سنا هم با این مطلب موافق باشد که یک سرپرستی که می رود در فرانسه زبان فرانسوی را بداند آخر این شخص میخواهد آنجا چکار بکند؟ این باید با

وزیر فرهنگ و با مقامات آنجا تماس بگیرد و صحبت کند کسی که زبان نداند خودش را نمیتواند اداره کند آتوقت چطور میتواند آنجا محصل را وادار به تحصیل بکند؟ بنده این را واگذار میکنم به قضاوت آقایان که هرطوری میخواهند تصمیم بگیرند ولی بنده مصرم که این پیشنهاد لازم است و حتماً بایستی در این قانون گنجانیده شود و این انعکاس خیلی بدی در خارج دارد که پیشنهادی که سرپرست حسن شهرت داشته باشد و زبان محلی را بداند رد بشود معلوم میشود که میخواهند يك افرادی غیر از اینهارا بفرستند.

رئیس - آقای عمیدی نوری.

عمیدی نوری - بنده بحسن نیت جناب آقای دکتر مهران واقف هستم که نظرشان اینست که تمام محصلین و شاگردهای رتبه اول رشته های مختلف دانشکده ها بروند با رونا تحصیل کنند و از اینها استفاده نکنند. دلیل من هم اینست که لایحه ای که خودشان امضا کردند و بمجلس شورای ملی تقدیم کردند خودشان را مکلف کردند یعنی لایحه الان هست لایحه دولت که در ذیلش امضا شده است و عبارت آن اینست که دولت یا وزارت فرهنگ مکلف است شاگرد های اول را بفرستد و حتی تندتر از من جلو رفته اند که در شور اول وقتی که این لایحه مطرح بوده گفته شد که آقا شما که اینقدر دارید تند میروید و میزویسید مکلف است بلکه يك شاگرد اولی نخواهد بود؛ دیگر شاگرد اول بگیری که نیست یکی اگر نخواهد بود این کلمه مکلف است ایجاد زحمت میکند یعنی شاگرد اولی که دلش نميخواهد برود باید رفت و او را گرفت و با سر باز گفت آقا ترا میخواهیم بفرستیم بروی درس بخوانی و متوجه شدی باین مطلب و بنده پیشنهاد دادم که مرقوم بفرمائید شاگرد اولی که داوطلب است این کلمه داوطلب به پیشنهاد بنده ضمیمه این لایحه شد و در قانون هست. بنده تعدیل کردم و گفتم این حرارت و اسراری که دولت دارد و این همتی که دارد، یعنی همینطور که خودشان فرمودند این مطلب در حضور اعلیحضرت همایونی مطرح شد و اعلیحضرت همایونی با علاقهای که بمصالح عالیه مملکت دارد مخصوصاً به تشویق جوانهای ما که اینها بروند درس بخوانند برای اینکه این نظر عالی را تأمین کنند این لایحه را مرقوم فرمودند بعد هم که بر خوردیم باین اشکال مجلس شورای ملی به پیشنهاد من توجه کرد و کلمه داوطلب را اضافه کرد. در نتیجه یکی

قانون صحیحی شد که دولت مکلف است شاگرد اول داوطلب را بفرستد و این حرف منطقی است و مجلس هم تصویب کرد و در مرتبه هم این نظر را مجلس شورای ملی داد و این رفته بمجلس سنا و بر گشته آمده و کلمه (مکلف است) تبدیل شده به «مجاز است» من قطع دارم که آقای وزیر فرهنگ که ذیل مکلف است بدون داوطلب را امضا کردند محال است که ایشان تبعیض قائل شوند بین این دانشجویان و بعضی را بفرستند و بعضی را نفرستند ولی قانون را برای شخص نمی نویسند، مجری قانون دولت است و وزیر فرهنگ و ان شاء الله همیشه جناب آقای دکتر مهران وزیر فرهنگ هستند و ما از حضرتشان استفاده می کنیم ولی خوب يك وقتی شاید دیگری وزیر فرهنگ بود، این وزیر فرهنگ دیگر که پشت تریبون چنین تعهدی نکرده است بنده در اخبار خارجه دیدم که آیزنهاور قول داده است که پرواز هواپیما ها بر روسیه متوقف شود و این عمل متوقف است تا موقعی که آیزنهاور رئیس جمهوری است خوب، قولش را هم داد و قولش را هم آمریکا قبول کرد ولی تاروزی که رئیس جمهور است اما فردا که رئیس جمهور یکی دیگر شد که چنین قولی نداده است باز هم پرواز هواپیما ادامه خواهد یافت بنا بر این مجاز است، این دیگر چشم بندی که نیست مجاز است یعنی هم میتواند و هم نمیتواند ولی مکلف است یعنی باید بکند و معنایش واضح است البته جناب آقای دکتر مهران روی علاقهای که دارد و قولی که داده است بقولش عمل میکند و من کمال اطمینان را دارم ولی من معتقد هستم که این قانون باین صورت ناقص است و این کلمه مجاز است تردیدی بکار وارد میکند مخصوصاً با اینکه دو مرتبه مجلس شورای ملی مکلف است نوشت و بقول ایشان اگر مطلب مهمی نیست چرا باید بر گردد و مجاز است بشود که فردا که افراد عادی این لایحه را می خوانند و پهلوی خودشان با سوء تعبیراتی که میشود و با این بدبینی که در بعضی افراد ممکنست باشد اینطور تعبیر شود که بله آقا قانون وضع کردند که وزارت فرهنگ مجاز است پسر و کیل و پسر وزیر را بفرستد، خوب من پسر بقالم مرا امیفرستد، من میخواهم قانون این جنبه را نداشته باشد جنبه روحی و اثر اجتماعی قانون خیلی بیشتر از جنبه اجرائی آن است یعنی وقتی کسی قانونی را میخواهد باید بآن احترام بگذارد ولی وقتی که خواننده این قانون را میخواند بعضی اینکده خوانند و

فوراً در مغزش این انعکاس را پیدا کرد میشود گفت که این قانون يك قانون جامعی است و يك قانونی است که مورد احترام است، مخصوصاً با این وضعی که پیش آمد باین کیفیت است که میخواهم عرض کنم که مجلس شورای ملی در حال حاضر در يك آمیاسی است از جهة اینکه از وقت این دوره ۱۲ روز بیشتر باقی نمانده و این ایراد وارد است از طرف دیگر هم اینکه این دانشجویان چند سال است که معطل هستند، اینهم صحیح است ولی این قانون منحصر به دانشجویان این چند سال نیست و این همیشه است و الآن هم اگر باختلاف بیفتد اینها نخواهند رفت و از نظر مصلحت وزارت فرهنگ خوب نیست اما من معتقدم که این ایراد از نظر قانون نویسی بآن وارد است و البته ما قول جناب آقای وزیر فرهنگ را محترم می شماریم و امیدواریم که این تبعیض تا وقتی که خودشان مصدر کارند هیچوقت نشود و البته وزرای بعدهم به تبعیت از نظر جناب آقای وزیر فرهنگ ممکنست قبول کنند ولی این ایرادی که عرض کردم هست و بنده شخصاً نمیتوانم قانع شوم باین مطلب، اینکه فرمودند: این کلمه مجاز است معنیش این است که اجازه میگیریم، در بودجه کل مملکت اجازه گرفته میشود که در هر سال چه مخارجی بشود ولی البته از نظر قانونی این باید تکلیف شود و يك دلیل خیلی روشن اینست که در جلسه گذشته خود آقایان رأی دادند که دولت مکلف است لایحه تشکیلات سازمان برنامه را بمجلس شورای ملی تقدیم کند همین جلسه قبل بود، مگر باین مطلب رأی ندادید؟ آقایان مگر این مطلب در مجلس سنا تصویب نشده است؟ مگر ده تا قانون دیگر نیست که در مجلس سنا با همین مکلف است خود مجلس سنا تصویب کرده است پس با این که این ترتیب در تمام قوانین بوده در جلسه قبل هم خودمان دولت را مکلف کردیم که تشکیلات سازمان برنامه را تا فلان مدت بدهد، آتوقت امروز در لایحه ای که مربوط به طبقه منور و فهمیده ماست که در این سن باید خیلی سعی کرد که هدایت شوند و تحت تأثیر يك افکاری قرار بگیرند مصلحت نبود که ما مکلف است را به مجاز است تبدیل کنیم. (احسنت)

رئیس - آقای موسوی

موسوی - این لایحه موقعیکه در مجلس شورای ملی مطرح بود بنده پیشنهادی تقدیم کردم و جناب آقای دکتر مهران وزیر محترم فرهنگ هم با آن

پیشنهاد موافقت فرمودند و آقایان هم رأی دادند که فارغ التحصیلان رتبه اول آموزشگاه عالی نفت آبادان هم مشمول این قانون بوده و در رشته های مربوط بخودشان از رفتن بخارج مملکت برای تکمیل تحصیلات استفاده نکنند اما همچنان که گفته شد چون تنظیم این لایحه و قبول آن پیشنهاد تقریباً در دو سال پیش بوده و در این دو سال اخیر خوشبختانه عنوان این مؤسسه تغییر یافته و دیگر به عنوان آموزشگاه عالی فنی نفت آبادان نیست و عنوان دانشکده نفت آبادان را احراز نموده و از طرف وزارت فرهنگ و شورای عالی فرهنگ هم باین عنوان شناخته شده است اینست که بنده لازم دانستم وزارت فرهنگ تذکری عرض کنم و امیدوارم جناب آقای وزیر فرهنگ تأیید بفرمایند که بطور کلی این اجازه ناظر بر فارغ التحصیلان گذشته آموزشگاه عالی فنی نفت آبادان و فارغ التحصیلان سال جاری و آینده دانشکده نفت آبادان میباشد زیرا بر صورت يك مؤسسه فنی نفت است که در خوزستان تشکیل شده و مؤسسه بسیار مفیدی هم هست و چون مقصود تشویق و ترغیب اینها بوده است و فرقی هم با سایر دانشکده ها نمیکند امیدوارم که این تذکر بنده مورد توجهشان قرار بگیرد.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ - بنده این نظری که فرمودند تأیید میکنم که این آموزشگاه عالی فنی نفت آبادان همان دانشکده نفت آبادان است و بنا بر این مشمول این قانون هم خواهند بود. اما در مورد تذکراتی که جناب آقای بهبهانی و جناب آقای عمیدی نوری دادند بنده عرض میکنم که گاهی از اوقات در پشت تریبون مجلس نسبت به محصلین يك اظهاراتی میشود که بعقیده بنده بهیچوجه من الوجوه مصلحت نیست و اغلب هم با واقعیت منطبق نیست ما الآن در حال حاضر چهارده هزار محصل در خارج داریم. البته ما ادعای کمی و هیچکس هم در دنیا نمیتواند ادعا بکند که چهارده هزار نفر محصل که در یکجائی هستند همه شان خوب باشند و خوب درس بخوانند و رفتارشان خوب باشد. البته همیشه بعضی شاگردهای ما استعداد هستند که بهتر از دیگران درس میخوانند و بعضیها هم ممکن است مرتکب خلافها و بی انضباطی هائی بشوند. اگر فرض بفرمائید که يك محصلی در خارج حرکتی هم کرده باشد یا يك خلافی کرده باشد ما نباید این را بحساب همه محصلین بگذاریم. بنده از پشت همین تریبون با آقایان عرض میکنم که بنده مکرر

نامه‌های تبریک از دانشگاهها دریافت کردم که نسبت به محصلین ایرانی ابراز کمال تعریف و تمجید کرده‌اند البته این تبریک به بنده نیست تبریک به آقایان است. تبریک است بمملکت ایران و ملت ایران و تمام کسانی که خدمتگزار این جوانان هستند این است که بنده استدعا میکنم روی یک حرفها و روی یک شایعانی که نسبت به محصلین میشود یا بوقت یک چیزهایی اتفاق میافتد یک قیاسی برای همه محصلین نکنید همینطور راجع به سرپرستی اینکه میفرمائید که میخواهند در این قانون این شرایط نباشد برای اینکه یک اشخاصی را برای سرپرستی بفرستند که نه زبان بدانند نه حسن شهرت داشته باشند چنین چیزی نیست الان کسانی که فرستاده ایم عموماً خوب هستند و اگر بهتر از آنها پیدا نکنیم باز هم خواهیم فرستاد و اینکه میفرمائید که بامر سرپرستی نمیپردازند و دنبال کار خودشان هستند بنده چنین اطلاعی ندارم خیلی خوشوقت می‌شوم اگر چنانچه اطلاعاتی در این مورد دارید به بنده بدهید که یک سرپرستی کار سرپرستی اش را دل کرده باشد و دنبال خودش و تفریح باشد همچو سابقهای نیست و بهمین جهت است که بنده استدعا میکنم اگر اطلاعاتی دارید به بنده لطف بفرمائید و اما اینکه فرمودید حالا بنده قول میدهم که تبعیض نشود ولی بعدها ممکن است که یک نفر پیدا بشود و تبعیض بکند بنده میگویم آن فکر بلندی که باعث شده این لایحه تقدیم مجلس بشود این فکر همیشه باقی است و همیشه راهنمای وزیر فرهنگ است و مطمئن باشید هیچ وزیر فرهنگی نمیتواند عدول بکند از اجرای یک همچو نظر مفیدی که بحال کشور مفید است و برای تشویق جوانهای کشور بوجود آمده است که بنده بحکم اینکه اگر این نظر مجلس سنا در اینجا تأیید بشود این لایحه باز مدتی به تعویق خواهد افتاد و این محصلین بلا تکلیف میمانند استدعا میکنم باین لایحه رأی بدهند البته در آینده اگر این لایحه نواقصی داشت تکمیلش که اشکالی ندارد ممکن است ضمن یک لایحه دیگری نواقص را رفع کرد و اینکه آقایان سر کلمه مکلف است یا مناجاز است بحث میکنند خود این امر مانع شده از اینکه میخواهیم این قانون را بدون تبعیض اجرا بکنیم آنرا بمرحله اجرا در بیاوریم این است که استدعا میکنم لطفاً باین لایحه رأی بدهید و این محصلین را از این سرگردانی و بلا تکلیفی نجات بدهید.

رئیس - خاطر آقایان نمایندگان مستحضر است که

این لایحه دو دفعه بمجلس سنا فرستاده شد و بر گردانیده‌اند نمیدانم بچه نظر مجلس سنا کلمه مکلف را به مجاز تبدیل کرده و شرایطی هم برای سرپرست ها قائل شده ولی چون یک عده از دانشجویان بی تکلیف و سرگردان مانده‌اند و به مجلس مراجعه میکنند و مجلس هم در شرف خاتمه است و مجال ندارد که بآن جریان خاص وارد بشود من عقیده‌ام این است که برای کمک باین دانشجویان که بی تکلیف مانده‌اند فعلاً این را قبول بکنید و بعد البته همینطور که آقای وزیر فرهنگ گفتند و الان اینجا تمهید کردند و در حقیقت قول دادند که همه شاگردانی را که حائز رتبه اول شده‌اند بدون قید و شرط بفرستند یعنی هیچ خاصه و خرجی قائل نشوند و ثانیاً اگر اصلاحی لازم باشد البته مجلس اقدام خواهد کرد و همیشه قانون قابل اصلاح است ولی من هم با تعجب از این نظر مجلس سنا عقیده دارم برای رفع سرگردانی و بی تکلیفی دانشجویانی که چندین سال است معطلند اگر آقایان هم موافقت بکنند رأی بدهیم و تمام شود (نمایندگان - صحیح است) و حالا آقایانیکه باین نظر موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ میشود.

۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون فرهنگ راجع باعطای پایه دانشجویی به معلمین فعلی دانشکده معقول و منقول تهران

رئیس - گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به اعطای پایه دانشجویی به معلمین دانشکده علوم معقول و منقول مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی
کمیسیون فرهنگ با حضور آقای وزیر فرهنگ لایحه دولت راجع به اعطای پایه دانشجویی به معلمین فعلی دانشکده علوم معقول و منقول تهران را مورد شور و رسیدگی قرار داده و پس از مذاکرات لازم ماده واحده پیشنهادی را عیناً تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده واحده - دانشگاه تهران مجاز است برای اعطای پایه دانشجویی به معلمین فعلی دانشکده علوم معقول و منقول تهران از مفاد ماده ۴ قانون راجع به تکمیل عده معلمین دانشگاه های شهرستانها مصوب ۱۳۳۷/۸/۲۴ استفاده نماید همین رتبه و تصویب صلاحیت دانشجویی باشورای دانشگاه

خواهد بود و دانشیارانی که باین ترتیب بخدمت رسمی پذیرفته میشوند ملزم بتدریس در شهرستانها نخواهند بود.

مخبر کمیسیون فرهنگ - صدرزاده
گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور استخدام با حضور آقای معاون وزارت فرهنگ لایحه دولت راجع به اعطای پایه دانشجویی به معلمین فعلی دانشکده علوم معقول و منقول تهران را مطرح نموده ماده واحده مصوب کمیسیون فرهنگ را عیناً تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس - کلیات مطرح است آقای بهبهانی
بهبهانی - موافقم

رئیس - چون مخالفی نیست رأی گرفته میشود به ورود در شور ماده واحده آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم ندارد برای شور دوم به کمیسیون فرستاده میشود.

۱۱ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون گمرکات راجع به تبدیل نام سازمان پلیس گمرک بسازمان نگهبانی و انتظامی وزارت گمرکات و ارسال به مجلس سنا

رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - در مورد آن لایحه فرهنگ یک پیشنهادی بنده تهیه کردم اگر مانی ندارد امر بفرمائید مطرح بشود
رئیس - مانی ندارد آنهم مطرح میشود حالا گزارش کمیسیون گمرکات و انحصارات راجع به اصلاح عنوان سازمان پلیس گمرک مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون گمرکات و انحصارات
بمجلس شورای ملی

کمیسیون گمرکات و انحصارات لایحه دولت راجع باصلاح عنوان سازمان پلیس گمرک به نگهبانی و انتظامی را با حضور آقای معاون وزارت گمرکات و انحصارات برای شور دوم مطرح و پس از مذاکرات لازم خبر شور اول را تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تمام اداره پلیس گمرک مندرجه در قانون تأسیس پلیس گمرک ایران مصوب ۹ مردادماه ۱۳۳۶ با اداره نگهبانی و انتظامی وزارت

گمرکات و انحصارات تبدیل میشود.
از طرف مخبر کمیسیون گمرکات و انحصارات
غلامحسین صارمی

رئیس - این فقط تبدیل نام است که کمیسیون تصویب کرده است ماده واحده مطرح است اینجا در ورقه بعنوان مخالف کسی نام نویسی نکرده است مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی گرفته میشود به ماده واحده آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است (گفته شد - مخالفی نیست) رأی نهائی گرفته میشود آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۲ - طرح گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان و ارسال مجدد بکمیسیون

رئیس - گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان مطرح است قرائت میشود
(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون فرهنگ به مجلس شورای ملی
کمیسیون فرهنگ با حضور آقای وزیر فرهنگ لایحه دولت راجع به نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان از سال تحصیلی ۳۸ و ۳۹ بعد را مورد شور و رسیدگی قرار داده ماده واحده پیشنهادی دولت را با اصلاحاتی تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده واحده - دانشگاه تهران مجاز است مبلغ کمک هزینه تحصیلی دانشجویان را از سال تحصیلی ۱۳۳۸-۱۳۳۹ بعد از محل اعتبار منظوره در بودجه دانشگاه در اختیار مؤسسه اعتباری دانشگاه بگذارد تا مؤسسه مزبور از آن محل کمک هزینه تحصیل بعنوان وام بدان دانشجویان پرداخت نماید بشرط آنکه پس از فراغ از تحصیل و اشتغال بکار نسبت باسترداد آن اقدام و عین مبالغ پرداختی را متدرجاً به دانشگاه مسترد نماید آئین نامه مربوط با اجرای این قانون از طرف کمیسیون مالی دانشگاه تهیه و پس از تصویب شورای دانشگاه قابل اجرا خواهد بود.

مخبر کمیسیون فرهنگ - صدرزاده
گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه لایحه دولت راجع به نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی دانشجویان از سال تحصیلی ۳۸-۳۹

ببعد را با حضور آقای معاون وزارت فرهنگ مطرح و پس از مذاکرات لازم خیر کمیسیون فرهنگ را تأیید و تصویب نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

مخبر کمیسیون بودجه - مشایخی

رئیس - کلیات مطرح است آقای مهندس هدایت

مهندس هدایت - بنظر بنده این ماده واحد باشد روشن تر از این نوشته شود (صحیح است) اولاً نوشته دانشگاه تهران مجاز است معادل مبلغ کمک هزینه تحصیلی دانشجویان را از سال تحصیلی ۱۳۳۸ - ۱۳۳۹ به بعد اولاً قانون وقتی نوشته میشود باید مبلغ همین باشد صریح باشد برای اینکه این را باید مجلس رأی بدهد و رأی هم باورقه است و هر کسی باید بداند بچقدر تصویب میکند ثانیاً يك مطلبی است اینجا که بنظر من مبهم است که آیا منظور این است که همان مبلغی را که بعنوان کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان میدهند معادل او هم باین مؤسسه اعتباری خواهند داد یا او کمک هزینه را باین مؤسسه اعتباری منتقل میکنند این دو مطلبی است که بنظر بنده ابهام دارد اولیش را حتماً و مطلب دوم را استدعا دارم از جناب آقای وزیر فرهنگ روشن بفرمائید.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - بنده از این فرصت میخواهم استفاده نکنم و تجلیل بکنم از یک نفر از خدمتگزاران واقعی این مملکت و آن جناب آقای علی و کیلی است که صاحب این فکر هستند برای ایجاد این مؤسسه اعتباری آقایان در همه جا گفته اند و میگوئیم که مردم بایستی برای پیشرفت فرهنگ همکاری و کمک بکنند و این کمک تنها نباید بزبان باشد باید يك مظاهری هم عملاً داشته باشد که مفید واقع بشود آقای علی و کیلی سناور و محترم مبتکر این فکر بودند که يك مؤسسه ای بنام مؤسسه اعتباری دانشگاه بوجود بیاورند که این مؤسسه يك مرکزی بشود برای کسانی که بخواهند به محصلینی که با استعداد هستند و توانایی تحصیل داشته باشند کمک بکنند و این کمک بصورتی باشد که بلاعوض و موهن برای یک جوانی نباشد باین معنی که این جوان محصل در صورتیکه استعدادی نشان داده باشد و توانایی مالیش کافی نباشد بعنوان وام از این مؤسسه اعتباری باو کمک بشود بعد از اینکه تحصیلاتش تمام شد این وام را بتدریج بهمین صندوق مسترد بدارد که بمصرف کمک به عمدهای محصل دیگر برسد البته يك عمدهای از چهار محترم و اشخاصی هم که علاقمند بودند باین فکر از

ایشان تبعیت کردند و این مؤسسه بوجود آمد دانشگاه تهران يك اعتباراتی در بودجه اش دارد که بمصرف کمک بمحصلین میرسد ما بخواستیم که این دو کار که هر دو واقع یکی است از دو منبع مختلف بشود این است که پیشنهاد کردم تصویب بفرمائید آن اعتباراتی که برای این کار بودجه دانشگاه تهران است و مورد تصویب مجلس همه ساله قرار میگردد و آن اعتبار برود توی این صندوق و با کمکی که مردم میکنند به این صندوق مجموعاً يك سرمایه ای را تشکیل بدهد که این سرمایه تحت يك نظم خاصی که آئین نامه و مقررات مخصوصی همین مؤسسه تعیین خواهد کرد بمصرف کمک بمحصلین برسد اینک فرمودند مبلغی اینجا تعیین بکنید البته مبلغ همان است که در بودجه دانشگاه تهران تصویب میشود این را در موقع تصویب بودجه البته آقایان در نظر خواهند گرفت اگر بخواهیم اینجا يك مبلغی را بپوشیم چه بسا ممکن است بعدها يك مقدار بیشتری باینکار اختصاص بدهیم آتوقت مجبوریم يك قانون دیگری بیاوریم مقصود این است که این اجازه تحصیل و تصویب بشود راجع به عبارت ماده واحد هم اگر بنظر آقایان ابهامی میرسد اتفاقاً يك پیشنهادی آقای صدر زاده فرمودند که يك عبارت روشنتری بود بنده گفتم مامی ندارد پیشنهاد بفرمائید اگر اصلاح عبارتی هست بنده قبول میکنم.

رئیس - آقای صدر زاده.

صدر زاده - عرض کنم يك مبلغی هر سال در بودجه دانشگاه برای کمک بمحصلین منظور میشود ولی این مبلغ رقمش الان معلوم نیست بسته بمیزان اعتبار و توانایی دولت هر سال ممکن است تغییر بکنند بنا بر این اینطور در نظر گرفته شده است که این وجه بآن مؤسسه اعتباری داده بشود که خود آنها هم يك سرمایه خیلی زیادی برای اینکار جمع آوری کرده اند و خواهند کرد که بحساب دانشگاه در آن مؤسسه منظور بشود و جوهی هم که بدانشجویان داده میشود بمعرفی دانشگاه باشد باینراخت به دانشجویان این دو شرط را دارد. بنده عبارت ماده واحد را بصورتی اصلاح کردم که رسان باشد و این صورت را هم همان مؤسسه اعتباری پیشنهاد کرده است و بنده آن پیشنهاد را قبول کردم و بنظر جناب آقای وزیر فرهنگ رساندم اگر نظر آقایان موافق باشد آن ماده واحد باین صورت باشد ولی اصول مطالبش یکی است.

ماده واحد - بدانشگاه تهران اجازه داده میشود معادل

مبلغ کمک هزینه تحصیلی دانشجویان را از سال تحصیلی ۱۳۳۸ - ۱۳۳۹ به بعد از محل اعتبار منظور در بودجه ۱۳۳۸ در اختیار مؤسسه اعتباری دانشگاه بگذارد تا مؤسسه مزبور از آن محل کمک هزینه تحصیلی را بر طبق حواله های دانشگاه بعنوان وام بدانشجویان پرداخت نماید دانشجویانیکه وام میگیرند موظفند پس از فراغ از تحصیل و اشتغال بکار وام خود را تدریجاً بمؤسسه مسترد دارند تمام این وامها بحساب دانشگاه بوده و وجود استرداد نیز در همان حساب تمرکز خواهد یافت.

آئین نامه مربوط با اجرای این قانون از طرف دانشگاه تهران تهیه و پس از تصویب شورای دانشگاه و کمیسیون مالی قابل اجرا خواهد بود (نمایندگان بسیار خوب است) رئیس - این پیشنهاد میماند در موقع خودش مطرح میشود آقای دکتر پیرنیا مخالفید؟ بفرمائید

دکتر پیرنیا - بنده مخالفتم جناب آقای وزیر فرهنگ راجع باین متضمن يك کمک مختصری نسبت بوضع دانشجویان دانشگاه نیست ولی بااطلاعی که بنده از وضع این دانشجویان دارم و به وضع زندگی آنها استحضار دارم این کمک بهیچوجه کافی برای وضع زندگی آنها نیست دانشجویانیکه بتهران آمده اند بنده از وضع اکثر آنها اطلاع پیدا کرده ام از وضع زندگی شان و مشکلاتیکه از لحاظ مسکن روبرو هستند با خبرم اکثر دانشجویانیکه از خارج آمده اند و مسکنی که در اختیار آنها هست در کوی دانشگاه بهیچوجه کفاف احتیاجات آنها را نمیدهد آنها ناچار شده اند در شهر در اطاقهایی در محلههایی که متناسب با زندگی دانشجویی نیست مسکن بکنند وضع بهداشتیشان متناسب نیست سرپرستی صحیحی در کار دانشجویان نیست رئیس دانشگاه اخیراً در این باب يك اقدامات مهم و يك قدمهای قابل توجهی برداشته که هیچوقت سابقه نداشته و يك دستگاه سرپرستی مجزی اخیراً دایر کردند من خودم در این کمیته سرپرستی یکی دو جلسه شرکت کردم بر خوردم باینکه وضع دانشجویان و شکایاتی که آنها میکردند بنده را بسیار متأثر کرده بود و خانواده آنها در شهرستانها بهیچ وجه توانایی پرداخت این کرایه های سنگینی که برای يك اطاق از این دانشجویان مطالبه میکنند ندارند و در این جلسات من مترصد بودم که جریات را بطور رسمی هم در وزارت فرهنگ وهم باستحضار جناب عالی برسانم که از اهم موضوع های مبتلا به فرهنگی مملکت تأمین وضع زندگی و مسکن

این دانشجویان دانشگاه است الآن در کوی دانشگاه در امیرآباد زمین و وسیله فراهم است و با يك کمک اعتباری مختصری باصرفه جوئی از اعتبارات زائد و جلو گیری از يك مخارجی که این فوریت را ندارد دولت میتواند با آسانی يك سرو صورتی بوضع مسکن این دانشجویان بدهد و بنده از این موقعیت استفاده کردم که از جناب عالی تقاضا بکنم وضع زندگی دانشجویان دانشگاه را بخصوص دانشجویانی که از شهرستانها می آیند مورد مطالعه فوری قرار بدهید و در وزارت فرهنگ يك فکر اساسی در این باره بشود رئیس - در همه جا برای تحصیل در دانشگاه دانشجویان شهریه دانشگاه میدهند این جا ما باید يك کمک خرجی هم بدانشجویان بدهیم این بر خلاف همه جای دنیا است آقای عمیدی نوری

عمیدی نوری - عرض کنم به نحوی که آقایان ملاحظه میفرمائید روح این ماده واحد این است که يك اعتباری در بودجه دانشگاه تهران هست البته دانشگاه تهران بعنوان کمک هزینه تحصیلی بدانشجویان مجلس میخواهد اجازه بدهد که این اعتبار که تا بحال دانشگاه با تشخیص خودش بدانشجویان میداد این را بدهیم بيك مؤسسه ای بنام مؤسسه اعتباری دانشگاه این مؤسسه اعتباری دانشگاه که البته بنده هیچوقت وارد شخصیات نمیشوم جناب آقای وزیر فرهنگ نامی از مبتکر این فکر بردند که هم باو ارادت دارم هم به فکرش ولی مقام قانون باید در امور مملکت باید در نظر گرفته شود بغیر اشخاص دوام بيك امر هم بایستی هنگام قانون گذاری در نظر گرفته شود يك مؤسسه بنام مؤسسه اعتباری دانشگاه دائر شده این جا آقایان ملاحظه میکنند این مؤسسه اگر جزو دستگاههای دانشگاه است خوب اگر دانشگاه از يك دستگاه خودش بيك دستگاه دیگرش بخواهد پول قرض بدهد و در اختیارش بگذارد بنده خیال می کنم که اصلاً احتیاجی به قانون ندارد بلکه ما در قانون بودجه داریم حتی اگر از فصلی به فصل دیگر به خواهند نقل و انتقال بدهند از کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی اجازه می گیرند اگر این مؤسسه اعتباری دانشگاه بيك دستگاه غیر دولتی و غیر مشول در مقابل مجلس شورای ملی است خوب ما چطور میتوانیم پولی که جز بودجه مملکتی است این را بيك دستگاه غیر مسئولی که هیچ مسئولیتی در مقابل مجلس شورای ملی ندارد و تابع يك مقرراتی است که خودش تنظیم کرده بدهیم يك عمده افرادی

با نظر خیری با نظر خودشان میخواهند کمک هائی بدانند - جویان بکنند يك هدایائی بگیرند اموالی تهیه بکنند چطور میشود این فکر را کرد که بدون اینکه امضائی باشد اینجا قوانینی میآید از مجلس شورای ملی میگذرد قراردادى بین دو نفر بین دو مؤسسه بین يك کمپانی تنظیم میشود او قبول دارد و امضاء کرده است میآورند میگوئیم اینچنین اما ما داریم تصمیم غیابى میگیریم راجع به کسی که امضائی از او نداریم و متعهد میکنیم که این پولهاى که گرفتهای باید بر گردانی آخر کار يك طرفى که نمیشود شما اجازه میدهند قسمتی از بودجه مملکتى بيك کسی که از او امضائی در مقابلتان ندارید بدهید همچو چیزی میشود ؟ مؤسسه اعتبارى اگر جزو دستگاه دولت است البته اشکال ندارد اما اگر يك چیز خارجى است يك افراد آزادی دور هم جمع شده اند میگویند ما يك شرکت و مؤسسه ای تشکیل داده ایم و میخواهیم کمک بدان دانشجویان بکنیم چطور میتوانیم يك همچو اجازه ای بدهیم که پول دولت را بدهند دست او بدهم بگویند مشروط بر اینکه این را وام بدهد بعد هم عینش را بپردازد بدون اینکه او امضائی داشته باشد اگر اجازه بدهیم که دانشگاه قراردادى در این خصوص و راجع باین امور بادیگری به بندد این يك حزمى است پس در مقابل يك امضائی است اما همینطورى بیائیم يك ماده واحده ای بگذرانیم که قسمتی از وجوه عمومى در اختیار يك غیر مسئول ادارى و يك شخصیت خارجى و يك مؤسسه ای خارج از دستگاه دولت يك افراد خیرى که آمده اند يك چیزی بنام مؤسسه اعتبارى درست کرده اند بدهیم که آنها شروع بکنند بوام دادن من نمیدانم این چطور میشود آقای صدر زاده رفتند اصلاح بکنند فرمودند به حواله دانشگاه بآنها بدهند خوب اگر این صندوق شما است میخواهید که دانشگاه دانشجویان مشخص بدهد حواله بدهد که با بدهند خوب حواله بدهد به صندوق دانشگاه اینکه راحت تر است و يك تمهدى هم از دانشجوی بگیرد که من بتو وام میدهم موقمى که پولدار شدى و کار پیدا کردى بر گردان اما مؤسسه اعتبارى در خارج که بر حسب حواله دانشگاه پولى بدان دانشجویان بدهند مثل يك صندوقى میماند که پول را بدهند باو که بکطرفش هم معلوم نیست بعد هم همان ایرادى که گرفته شد آقای هدایت درست گفتند از حالا به بعد ، به بعد چیست ؟ معلوم نیست این وام داده میشود با چه شرایطى آیا به بی بضاعت داده شود یا به با بضاعت و هم بطورى که

مقام ریاست توجه فرمودند اگر اطلاق این عبارت این باشد که کمک هزینه به دانشجویان باشد این نقض غرض است و در دانشگاهها دانشجوی پول میدهد اگر هم بخواهد دانشجوی بی بضاعتى را که حقا احتیاج دارد كمكى باو بشود این از این حرفها نیست هیچ همچو شرط نیست بطور مطلق نوشته شده کمک هزینه تحصیلى دانشجوی این اعتبار و این پول را بدهد در اختیار يك مؤسسه اعتبارى که افراش هم مورد اعتماد ما هستند بنده اعتقاد ندارم این مؤسسه اعتبارى اگر خدمت میخواهد بدان دانشجویان بکنند هم بطوریکه جناب آقای دکتر پیریا فرمودند الان بزرگترین مشکل دانشگاه مشکل مسکن است (صحیح است) بیائید کمک بکنید هدایا و پول بگیرند بخدمت بکشید يك كوى دانشگاه در همان نزدیکی یا در خود دانشگاه یا در اراضى امیر آباد درست بکنید بالايش هم يك تابلو بزنید که این مؤسسه اعتبارى دانشگاه این خدمت را کرد اما کارى که تا بحال خود دانشگاه کرده و اعتبارى برای آن در بودجه خود دانشگاه هست بنده نمیدانم این را چرا خراب میکنیم ؟ من در کمیسیون فرهنگ این مسائلى را که خدمت آقایان عرض کردم آنجا هم خدمت جناب آقای وزیر فرهنگ ، عرض کردم ، متأسفانه اغلب کمیسیونهاى ما وقتش مصادف با جلسه علنى میشود بنده هم کمتر اصرار میکنم بخودم که جلسه علنى را ترك كنم بروم به کمیسیون البته بنده آنجا عرایضم را عرض کردم و بعد آمدم به مجلس بطور کلی بنده این را مخالف اصول بودجه ای میدانم مخالف این اصل میدانم که ما از بودجه كل مملکتى مان برداریم به دستگاه غیر مسئول و اصلا این را من نقض غرض میدانم این است که من هنوز نمیتوانم اعتقاد پیدا کنم که این ماده واحده باین شکل نتیجه ای و فایده ای دارد و جنبه قانونى دارد این را بنده صحیح نمیدانم .

رئیس - ماده ۱۱۶ آئین نامه قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱۶ - اصلاحاتى که در ضمن مذاکره شوراهائى طبق ماده ۱۱۴ نسبت بلوايخ و طرحها تجدد میشود در صورت تقاضای منجر یا وزیر یا معاون او بکمیسیون ارجاع میگردد و کمیسیون مکلف است ظرف پنجروز نظر خود را به مجلس اطلاع دهد و نیز مجلس میتواند بر حسب تذکر رئیس یا پیشنهاد ۱۵ نفر از نمایندگان و تصویب مجلس اصل طرح یا لایحه و کلیه پیشنهادها را بدون تفکیک

به کمیسیون ارجاع نماید که ظرف پنجروز مجدداً بمجلس گزارش دهد .

رئیس - اگر آقایان موافقت داشته باشند يك پیشنهادى هم آقای صدرزاده کردند و يك اصلاحاتى باید بشود خیلی از آقایان هم اجازه صحبت خواسته اند اگر آقایان موافق باشند این را به کمیسیون بفرستیم که در ظرف پنجروز بعد از تجدیدنظر بمجلس بیاید (نمایندگان - صحیح است) آقایان بیکه با این تذکر و فرستادن این گزارش به کمیسیون موافقت قیام فرمایند (اکثر بخواستند) تصویب شد .

۱۳ - بیانات بعد از دستور آقای دولت آبادى

رئیس - چون در دستور چیزی نداریم آقای دولت آبادى بیاناتى دارند و اجازه صحبت خواسته اند بفرمائید .

دولت آبادى - بین مردم ایران از دیر گاه ضمن صفات بارزى که داشته اند دو صفت نمودار و پرازشى است يكى مهمان نوازی است و يكى قدردانى از خدمتگزاران البته آنچه ما داریم حاصل سعی مردم با ایمان و خدمتگزار مملکتمان است و میان خارجى ها هم اشخاصى هستند که آمده اند و باین مملکت خدمت کرده اند و يكى از آنها مورگان شوستر آمریکائى بوده است که آقایان در اخبار خواندید که از دنیا رفته است من نمیدانم که آقایان رفقا از خدماتى که او به مملکت ما کرده است واقفند اما هستند عناصرى که بخوبى میدانند و آنها که بخوبى ندانند تا این حد میدانند که او يك مرد خوشنامى بوده است و در مملکت ما به نظم امور

مالى مملکت ما خدمت کرده است (يكى از نمایندگان - كتابى هم راجع بامر مالى نوشته) كتابى هم دارد بنام اختناق ایران که بنده توصیه میکنم آقایان رفقا هر کدام آن كتاب را بخوانند اند از نظر تاریخ ایران آن را بخوانند و از فداكارى این مرد اطلاع پیدا کنند که باروح صمیمیت و صداقت بامر مالى مملکت ما خدمت کرده است و خودش هم دچار مشکلات سیاسى شدیدی شده است ولى سعی کرده است که پنجاه سال پیش استقلال مالى ایران را اعلان بکند و واقعاً باین مملکت خدمت کرده است خواستم امروز از خدمات این مرد قدردانى بکنم و این مردى است که از دنیا رفته است ۵۰ سال پیش بما خدمت کرده است ایرانی باید حقگزارى خودش را نشان بدهد تا دیگران هم متنبه بشوند و اگر به مملکت ما تشریف بیاورند و خدمت بکنند بدانند که بعد از پنجاه سال هم خدمت آنها فراموش نمیشود و اگر هم خیانت بکنند باز هم مملکت فراموش نخواهد کرد .

۱۴ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز سه شنبه خواهد بود و دستور هم لوابحى است که معین شده است .

(مجلس ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت